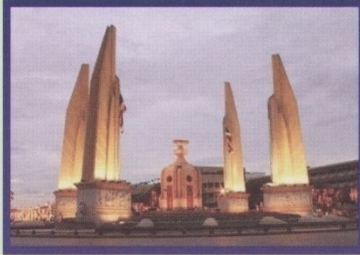

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ
องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจระบุเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๙

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

อ.พ. ๓๐/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักเลขาธิการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการองค์การสำรองข้าว
ฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙
เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการองค์การสำรอง
ข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการองค์การ
สำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียน
บวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve Agreement) เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม
พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อจัดตั้งองค์การสำรองข้าวฉุกเฉิน
ของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve : APTERR) และมติ
ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry Plus Three :
AMAF+3) ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว เห็นชอบให้จัดตั้งสำนักเลขาธิการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
ในประเทศไทยตามข้อเสนอของประเทศไทย โดยมุ่งประสงค์เพื่อสำรองข้าวไว้สำหรับความจำเป็น
ในกรณีเกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านมนุษยธรรม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้าง
ความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคตามกรอบอาเซียนบวกสามและความตกลงดังกล่าว ดังนั้น
เพื่อให้สำนักเลขาธิการเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และให้สำนักเลขาธิการและเจ้าหน้าที่ซึ่งมิได้
มีสัญชาติไทย ได้รับเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกในการเข้ามาปฏิบัติงานในประเทศไทย
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... มีเนื้อหารวมจำนวน ๘ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- กำหนดสถานะและภูมิลำเนาของสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๔)
- กำหนดยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและอากรของสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๕)
- กำหนดยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและอากรของผู้จัดการทั่วไป และรองผู้จัดการทั่วไปของสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖)
- กำหนดให้มีการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานแก่ผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักเลขานุการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว (ร่างมาตรา ๗)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....

ข้อดี

มีกฎหมายคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการในประเทศไทย และกำหนดให้สถานะของสำนักดังกล่าวเป็นนิติบุคคล มีการกำหนดเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสอดคล้องกับข้อตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำในการร่วมจัดตั้งองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤษภาคม ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจิตรภาน เจียรตระกูล	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุทธิ์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ

สำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ

สำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉิน

ของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... -๑-

- ประเทศไทยกับการจัดตั้งกลไกสำรองข้าวฉุกเฉิน

ในระดับภูมิภาคแห่งแรกของโลก ..... -๗-

- เส้นทางในการเยียวยาสิทธิด้านอาหาร

..... -๑๑-

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รุกรการดำเนินงาน องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉิน

ของอาเซียนบวกสาม หวังสร้างความมั่นคงด้านอาหารช่วงเกิดภัยพิบัติ ..... -๑๘-

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เตรียมประกาศพื้นที่ส่งเสริมการเพาะปลูกข้าว ..... -๑๙-

- สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เฝยยอดส่งออกข้าว ๓ เดือนแรก อยู่ที่ ๒.๘๕ ล้านตัน

เพิ่มขึ้น ๓๔% คาดเดือน เม.ย. ส่งออกข้าวระดับ ๗-๗.๕ แสนตัน ..... -๒๐-

- ความตกลงองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม และข้อเสนอ

ของประเทศไทยในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉิน

ของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย ประกอบกับมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียน

ด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีสาธารณสุขประชาชนจีน ญี่ปุ่น

และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒ ..... -๒๑-

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ

องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ
องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๕)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ
องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๗.๒ กำหนดยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและอากรของสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้สำนักเลขานุการได้รับการยกเว้น ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้จากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสำนักเลขานุการตามความตกลง ทั้งนี้ ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

(๒) อากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับข้าวที่นำเข้าเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามความตกลง

๗.๓ กำหนดยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและอากรของผู้จัดการทั่วไป และรองผู้จัดการทั่วไปของสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้ผู้จัดการทั่วไปและรองผู้จัดการทั่วไปของสำนักเลขานุการได้รับการยกเว้น ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเฉพาะในส่วนที่ได้รับจากสำนักเลขานุการ ทั้งนี้ ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

(๒) อากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรในการนำเข้าของใช้ส่วนตัว และของใช้ในบ้านเรือน ภายในสามเดือนหลังจากเข้ารับตำแหน่งครั้งแรกในสำนักเลขานุการ

บพัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

๗.๔ กำหนดให้มี การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานแก่ผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยที่ปฏิบัติงานให้แก่ สำนักเลขานุการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้ผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักเลขานุการ ได้รับการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติ ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักเลขานุการองค์การสำรวจข้าวฉุกเงิน
ของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการค้าเนืองงานของสำนักเลขานุการองค์รสรองข้าวฉุกฉิน
ของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการค้าเนืองงานของ สำนักเลขานุการองค์รสรองข้าวฉุกฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงเกษตร และสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกต ของกระทรวงการคลังและกระทรวงการต่างประเทศไปประกอบการพิจารณา แล้วส่งให้ คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณภาครัฐไปดำเนินการด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากรและกรมศุลกากร) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และกรมอาเซียน) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการข้าว และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการค้าเนืองงานของสำนักเลขานุการองค์รสรอง ข้าวฉุกฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติการตามข้อผูกพันในการให้สถานะ นิติบุคคลตามกฎหมายไทย และการให้เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกแก่สำนักเลขานุการ องค์รสรองข้าวฉุกฉินของอาเซียนบวกสามและบุคลากรของสำนักเลขานุการ ตามที่กำหนดในข้อ ๘ ของความตกลงการค้าข้าวฉุกฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve Agreement) ประกอบกับข้อเสนอของประเทศไทยในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์รสรอง ข้าวฉุกฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย และมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตร และป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry Plus Three : AMAF+3) ครั้งที่ ๑๒ ที่มีฉันทามติให้จัดตั้งสำนักเลขานุการ ในประเทศไทยเพื่อดำเนินงานและปฏิบัติการกิจอันเป็นหน้าที่ของสำนักเลขานุการ โดยร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑.๑ ให้ยอมรับนับถือว่าสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม มีสถานะเป็นนิติบุคคลและให้ถือว่ามีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๔)

๑.๒ กำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๕)

๑.๓ กำหนดให้ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสำนักเลขานุการ ให้ได้รับยกเว้น ภาษีทางตรง ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ อากาศสุภาพและค่าธรรมเนียมผ่านพิธีการ ศุลกากรสำหรับข้าวที่นำเข้าหรือส่งออก (ร่างมาตรา ๖)

๑.๔ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารของสำนักเลขานุการ ได้แก่ ผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป และผู้เชี่ยวชาญ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ประกอบด้วย ในการปฏิบัติงานตาม หน้าที่ให้ได้รับความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมาย เว้นแต่สำนักเลขานุการจะสละความคุ้มกันนั้น การยกเว้นจากข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าเมือง การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนคนต่างด้าว และ ได้รับยกเว้นการเสียภาษีเงินได้เฉพาะส่วนที่ได้รับจากสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗) โดยบุคคลดังกล่าว หากมีสัญชาติไทยจะไม่เรียกร้องเอกสิทธิ์ข้างต้น (ร่างมาตรา ๘)

๑.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รักษาการ ตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๙)

๒. ข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ (คตร.) พิจารณาแล้ว เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ส่วนหน่วยงานต่อไปนี้มี ความเห็นและข้อสังเกตเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งเป็นการ ดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยเฉพาะ ในประชาคมอาเซียน ซึ่งการดำเนินการให้สำนักเลขานุการมีสถานะบุคคลทางกฎหมายไทยโดยเร็ว จะช่วยให้สามารถดำเนินงานธุรกรรมและนิติกรรมที่เกี่ยวข้องภายใต้ความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉิน ของอาเซียนบวกสามได้สะดวก สร้างโอกาสให้ประเทศไทยสามารถขยายตลาดข้าวและระบายข้าวได้ ตลอดจนสร้างความร่วมมือทางวิชาการ ควบคู่ไปกับบทบาทในการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมด้วย

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของ สำนักงานเลขานุการที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กร การศึกษาต่าง ๆ ตลอดจนประสานเชื่อมโยงการทำงานกับคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว เพื่อให้การบริหารจัดการข้าวในภาพรวมของไทยเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

๒.๒ กระทรวงการต่างประเทศ เห็นว่า

๑. ร่างพระราชบัญญัติฯ จะใช้เป็นกฎหมายรองรับพันธกรณีที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ของความตกลงฯ ซึ่งระบุให้สำนักเลขาธิการมีสถานะนิติบุคคลเท่าที่อาจจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ภายใต้กฎหมายภายในของประเทศเจ้าบ้านที่เป็นที่ตั้งของสำนักเลขาธิการ และเป็นไปตามข้อเสนอ ของไทยในการเป็นที่ตั้งของสำนักเลขาธิการในประเทศไทยต่อที่ประชุมเตรียมการของเจ้าหน้าที่อาวุโส สำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ ๓๔ และที่ประชุมเตรียมการของ เจ้าหน้าที่อาวุโสสำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของ

สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒ ซึ่งระบุเกี่ยวกับการให้เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกต่อสำนักเลขาธิการ และได้รับความเห็นชอบร่วมกันจากที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนบวกสามด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ ๑๒

๒. อย่างไรก็ตาม โดยที่ความตกลงฯ และข้อเสนอของไทยฯ มิได้ระบุเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองแก่สำนักเลขาธิการและเจ้าหน้าที่ จึงเห็นควรตัดเรื่องการให้ความคุ้มครองในร่างพระราชบัญญัติฯ ออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา ๗ (๑) และ (๒)

๒.๓ กระทรวงพาณิชย์ ไม่ขัดข้องในหลักการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งนี้ได้แจ้งระเบียบและข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกข้าวเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. กรณีที่แอปเทอร์ได้รับบริจาคข้าวถือว่าเป็นการนำเข้าข้าวต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีในโควตาตามพันธกรณีตามความตกลงการค้าโลก (WTO) สำหรับสินค้าข้าว ปี ๒๕๕๘ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๗ ปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้า ให้ผู้มีสิทธิขอหนังสือรับรองซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบการค้าข้าวจากกรมการค้าภายในสามารถนำเข้าข้าวได้ กำหนดการนำเข้าได้ปีละ ๓ งวด ปริมาณงวดละ ๑๐๐ เมตริกตัน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ เมตริกตัน

๒. กรณีที่แอปเทอร์จะส่งออกข้าวต้องปฏิบัติตามประกาศกรมการค้าต่างประเทศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการส่งออกข้าวออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓

๓. ประเทศไทยมีปริมาณสต็อกข้าวในปริมาณมากและมีความสามารถในการจัดส่งข้าวเพื่อบริจาคในกรณีที่ประเทศสมาชิกต้องการความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงสามารถใช้ข้าวไทยสำรองเพื่อการช่วยเหลือผ่านแอปเทอร์ได้

๒.๓ กระทรวงการคลัง เห็นด้วยในหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ อย่างไรก็ตามมีความเห็นเกี่ยวกับประเด็นการยกเว้นภาษีทางตรงและภาษีเงินได้ ดังนี้

๑. ไม่ควรกำหนดบทบัญญัติการยกเว้นภาษีอากรไว้ในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ของร่างพระราชบัญญัติฯ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย โดยกำหนดให้การเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดที่ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร ไม่ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้ยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร

๒. สำนักเลขานุการไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร เนื่องจากมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามร่างมาตรา ๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ จึงไม่เข้าลักษณะเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร

๓. กรณีเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาปฏิบัติงานในประเทศไทยและมีเงินได้จากการปฏิบัติงานในประเทศไทยอาจจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในกรณี ดังนี้

(๓.๑) ได้รับการยกเว้นภาษีตามอนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) กรณีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่ไม่ใช่รัฐบาลเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยจะได้รับยกเว้นภาษีในประเทศไทย โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- ผู้มีเงินได้อยู่ในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันไม่เกิน ๑๘๓ วัน ในรอบระยะเวลาสิบสองเดือนใด ๆ และ

- ค่าตอบแทนนั้นจ่ายโดยตรงหรือในนามของนายจ้างผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และ

- ค่าตอบแทนนั้นมีได้ตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือ
ฐานประกอบการประจำซึ่งนายจ้างมีอยู่ในประเทศไทย

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศที่เข้ามาทำงานรัฐบาล
ในประเทศไทย โดยทั่วไปจะได้รับยกเว้นภาษีในประเทศไทย ถ้ารัฐบาลต่างประเทศเป็นผู้จ่าย
เงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่น ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ของตนเองไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ

(๓) กรณีเป็นบุคคลทั่วไปที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย
โดยอิสระ อนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนส่วนใหญ่มีเงื่อนไข ดังนี้

เงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับบริการ
วิชาชีพหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นอิสระให้เก็บภาษีได้เฉพาะในประเทศนั้น เว้นแต่
ในกรณีต่อไปที่เงินได้เช่นว่านั้นอาจเก็บภาษีได้ในประเทศไทย

- ผู้มีเงินได้มีอยู่ซึ่งฐานประกอบการประจำในประเทศไทย

- ผู้มีเงินได้ในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาหนึ่งหรือหลาย
ระยะเวลาารวมกันเกิน ๑๘๓ วันในรอบระยะเวลาสิบสองเดือนใด ๆ หรือ

- ค่าตอบแทนที่ผู้นั้นได้รับจากการประกอบกิจการในประเทศไทย
จ่ายโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หรือตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวร หรือ
ฐานประกอบการประจำ ซึ่งนายจ้างมีอยู่ในประเทศไทย

ทั้งนี้ ข้อกำหนดในทั้ง ๓ กรณีอาจจะมีเงื่อนไขที่แตกต่างกันไป
ในรายละเอียดขึ้นอยู่กับอนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนแต่ละฉบับ

(๓.๒) ได้รับการยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีบุคคลตาม
ข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ตามสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หรือทางเทคนิคระหว่าง
รัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วย
การยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๙

ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารของสำนักเลขานุการเข้าหลักเกณฑ์
ตามที่กฎหมายกำหนดก็อาจจะได้รับการยกเว้นการเสียภาษีเงินได้

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยนำ
ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณา สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

ตัดบทนิยามคำว่า “แอปเทอร์” “ประเทศสมาชิกแอปเทอร์” “คณะมนตรี
แอปเทอร์” และ “กองทุนแอปเทอร์” ออก เนื่องจากมีใช้เพียงในร่างมาตรา ๕ เดิม ซึ่งกำหนด
วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขานุการเท่านั้น และต่อมาได้ตัดร่างมาตราดังกล่าวออกแล้ว
และได้ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “ความตกลงแอปเทอร์” เป็น “ความตกลง” โดยกำหนดให้หมายความว่
ความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม ซึ่งรัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามไว้เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม
พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และปรับปรุงความหมายของบทนิยามคำว่า
“สำนักเลขานุการ” หมายความว่า สำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
ที่จัดตั้งขึ้นตามความตกลง

๓.๒ สถานะนิติบุคคลของสำนักเลขานุการ (ร่างมาตรา ๔)

ได้แก้ไขถ้อยคำโดยกำหนดให้สำนักเลขานุการเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่า มีภูมิลำเนาในประเทศไทย อันเป็นการปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามข้อ ๘ ของความตกลงการสำรอง ข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม ที่กำหนดว่าสถานะบุคคลตามกฎหมายของสำนักเลขานุการจะต้อง เป็นไปตามกฎหมายของประเทศเจ้าภาพที่สำนักเลขานุการตั้งอยู่ ประกอบกับมติที่ประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๑๒ ที่เห็นชอบตามข้อเสนอของประเทศไทยในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการในประเทศไทย

๓.๓ วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขานุการ

ได้ตัดการกำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขานุการตาม ร่างมาตรา ๕ เดิม ออก เนื่องจากวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขานุการย่อมเป็นไปตาม ที่กำหนดไว้ในความตกลงฯ และตามข้อ ๗ วรรค ๔ ของความตกลงฯ ประกอบกับเอกสารแนบ ๓ ท้ายความตกลงฯ ว่าด้วยขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีแอมเทออร์ ข้อ ๑ ซึ่งกำหนดให้ คณะมนตรีแอมเทออร์มีอำนาจในการกำหนดกฎและระเบียบเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ สำนักเลขานุการไว้แล้ว

๓.๔ การกำหนดเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวก

ได้ตัดการกำหนดความคุ้มกันแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักเลขานุการตาม ร่างมาตรา ๗ (๑) เดิม ออก เนื่องจากตามความตกลงฯ ประกอบกับข้อเสนอของประเทศไทยฯ มิได้ระบุ เกี่ยวกับการให้ความคุ้มกันแก่สำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ กระทรวงการต่างประเทศในประเด็นดังกล่าว นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงการกำหนดเกี่ยวกับเอกสิทธิ์และ การอำนวยความสะดวกสำหรับสำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ โดยให้เป็นไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ ในความตกลงฯ ประกอบกับมติที่ประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๑๒ ที่เห็นชอบกับข้อเสนอของประเทศไทยฯ รวมทั้งยังสอดคล้องกับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงการคลังและกระทรวงการต่างประเทศดังนี้

(๑) กำหนดให้สำนักเลขานุการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ รายได้จากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสำนักเลขานุการตามความตกลงฯ ทั้งนี้ ตามที่ประมวล รัษฎากรกำหนด และได้รับการยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับข้าว ที่นำเข้าเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามความตกลงฯ (ร่างมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้ผู้จัดการทั่วไปและรองผู้จัดการทั่วไปได้รับการยกเว้นภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาเฉพาะในส่วนที่ได้รับจากสำนักเลขานุการ ทั้งนี้ ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด และได้รับการยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรในการนำเข้าของใช้ส่วนตัวและ ของใช้ในบ้านเรือน ภายในสามเดือนหลังจากเข้ารับตำแหน่งครั้งแรก โดยการยกเว้นดังกล่าว ไม่ใช้บังคับกับบุคคลผู้มีสัญชาติไทย (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้ผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่อื่น ซึ่งมีได้มีสัญชาติไทยที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักเลขานุการ ได้รับการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติ ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว (ร่างมาตรา ๗)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขถ้อยคำและวรรคตอนในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประเทศไทยถือเป็นประเทศผู้นำในการร่วมจัดตั้งองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามขึ้นตามความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม รวมทั้งได้เสนอขอจัดตั้งสำนักเลขานุการขึ้นในประเทศไทยเพื่อดำเนินงานตามความตกลง การตราพระราชบัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการในประเทศไทย และการกำหนดให้สำนักเลขานุการมีสถานะนิติบุคคลตามกฎหมาย และกำหนดเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักเลขานุการในการช่วยเหลือประเทศสมาชิก มีระบบการสำรองข้าวไว้สำหรับความจำเป็นในกรณีเกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน และเพื่อวัตถุประสงค์ด้านมนุษยธรรม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาค ซึ่งจะไม่มีผลกระทบในเชิงลบกับการซื้อขายข้าวปกติทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๙

ประเทศไทยกับการจัดตั้งกลไกสำรองข้าวฉุกเฉินในระดับภูมิภาคแห่งแรกของโลก*

The world's first functioning regional rice reserve mechanism

ความนำ

ในท่ามกลางวิกฤติทางธรรมชาติที่สร้างความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และบ่อยครั้งอาจคาดการณ์ได้ยากขึ้น เช่น แผ่นดินไหว พายุถล่มและอุทกภัย นำมาซึ่งความเสียหายต่อภาคการเกษตร อุตสาหกรรมที่อยู่อาศัย การคุกคามความมั่นคงทางด้านอาหารของมนุษย์ในหลายประเทศถือเป็นความเสี่ยง (Risk) ร่วมกันในภูมิภาคเอเชีย การตระหนักถึงความเสี่ยงนี้มิได้เป็นเพียงแค่การยอมรับแต่ได้นำไปสู่การดำเนินการร่วมกันหลายฝ่าย เพื่อเตรียมความพร้อมและรองรับในกรณีฉุกเฉิน จึงมีการจัดตั้งกลไกความร่วมมืออย่างจริงจังและต่อเนื่องขึ้นในกรอบอาเซียน เพื่อสำรองในยามที่ภูมิภาคอาจประสบกับภาวะขาดแคลน

ความสำคัญของข้าวต่อความมั่นคงด้านอาหารในประเทศอาเซียน+๓

ข้าวเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวเอเชียตะวันออกเฉียง ในประเทศอาเซียน+๓ (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) ข้าวเป็นอาหารหลักของประชากรส่วนใหญ่ ซึ่งมีจำนวนรวมกันประมาณ ๑ ใน ๓ ของประชากรโลก ประเทศอาเซียน+๓ ยังเป็นทั้งประเทศผู้ผลิตและบริโภคข้าวรายสำคัญของโลก ในปี ๒๕๕๒ ประเทศอาเซียน+๓ ผลิตข้าวได้เกือบ ๒ ใน ๓ ของการผลิตข้าวทั่วโลก โดยมี ๔ ประเทศในอาเซียนเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญ ได้แก่ ไทย เวียดนาม กัมพูชา และพม่า ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกข้าวรวมกันมากกว่าครึ่งหนึ่งของการส่งออกทั่วโลก สำหรับประเทศอาเซียน+๓ จีนแม้จะเป็นประเทศที่ผลิตข้าวได้มากที่สุดในโลก ประมาณเกือบ ๑ ใน ๓ ของปริมาณการผลิตข้าวทั่วโลก แต่เนื่องจากจีนมีประชากรมากกว่า ๑.๓ พันล้านคน จีนจึงเป็นประเทศผู้นำเข้ามากกว่าส่งออก เช่นเดียวกับญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งก็เป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวเช่นกัน

ข้าวกับความมั่นคงด้านอาหาร

ข้าวแม้จะเป็นอาหารหลักของประชากรมากกว่าครึ่งของประชากรทั่วโลก แต่เป็นธัญพืชที่มีปริมาณการค้าในตลาดโลกค่อนข้างเบาบาง (thin trading) คือ ประมาณร้อยละ ๕-๖ ของปริมาณการผลิตข้าวทั่วโลก ดังนั้นข้าวจึงเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีความอ่อนไหวสูงและมีความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ อาทิ ความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีเพิ่มและรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้นการส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อรับมือกับความไม่แน่นอนดังกล่าว จึงเป็นสิ่งจำเป็น

ในปี ๒๕๕๒ วิกฤติข้าวได้อุบัติขึ้นภายหลังที่ประเทศผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญได้ประกาศชะลอหรือระงับการส่งออกข้าวชั่วคราว เนื่องจากปัญหาการเก็บเกี่ยวในประเทศ ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ และได้ส่งผลให้เกิดความวุ่นวายทางการเมืองและสังคมในหลายประเทศ โดยเฉพาะในประเทศยากจนที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าว ในประเทศที่ร่ำรวย

* ที่มา : บทความโดย ดร. โปศาล หุรพาณิชยกิจ ผู้อำนวยการกองอาเซียน ๒

ก็มีประชาชนจำนวนไม่น้อยออกมาซื้อข้าวเพื่อกักตุนไว้ เนื่องจากเกรงว่าจะไม่มีข้าวให้บริโภค วิกฤตครั้งนั้นทำให้หลายประเทศซึ่งปกติแล้วจะนำเข้าข้าวเป็นหลัก หันมาให้ความสำคัญกับการผลิตข้าวเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการในประเทศให้มากขึ้น แม้ว่าต้นทุนการผลิตจะสูงกว่าการนำเข้ามาก ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ซึ่งไม่ส่งผลดีต่อการค้าข้าวปกติที่มีลักษณะค่อนข้างเบาบางอยู่แล้ว และยังเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

ความพยายามในการจัดตั้งระบบสำรองข้าวฉุกเฉินในภูมิภาค

เนื่องจากข้าวเป็นอาหารหลักของประชากรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาเซียนจึงได้ริเริ่มจัดทำระบบสำรองข้าวฉุกเฉินอาเซียน (ASEAN Emergency Rice Reserve-AERR) ขึ้นในปี ๒๕๒๒ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า ในช่วงกว่า ๓๐ ปีที่ผ่านมา ไม่เคยมีการใช้ประโยชน์จากระบบสำรองข้าวดังกล่าว ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะการขาดเงินทุนสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ต่อมาในปี ๒๕๔๕ ไทยและญี่ปุ่นได้ร่วมมือกันผลักดันโครงการนำร่องระบบสำรองข้าวฉุกเฉินเอเชียตะวันออกเฉียง (East Asia Emergency Rice Reserve-EAERR) เพื่อทดลองระบบการสำรองข้าวในกรอบอาเซียน+๓

EAERR ได้เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยมีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี ภายใต้การผลักดันของไทยซึ่งทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ และญี่ปุ่นซึ่งให้การสนับสนุนด้านการเงิน เนื่องจาก EAERR มีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมจนเป็นที่พอใจของประเทศอาเซียน+๓ ในปี ๒๕๔๘ ประเทศอาเซียน+๓ จึงเห็นชอบให้ยกระดับโครงการนำ EAERR ให้เป็นกลไกถาวรภายใต้ชื่อระบบสำรองข้าวฉุกเฉินอาเซียน+๓ (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve-APTERR) และได้มีการยกร่างความตกลงเพื่อจัดตั้ง APTERR

อย่างไรก็ดี เนื่องจากระบบสำรองข้าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหารของประเทศสมาชิก และการดำเนินการอาจมีผลกระทบต่อข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization) การเจรจาจัดทำร่างความตกลงเพื่อจัดตั้ง APTERR จึงใช้เวลายาวนานกว่าที่คาด ทำให้ต้องมีการต่ออายุโครงการนำร่อง EAERR ถึง ๓ ครั้ง เพื่อรอการจัดตั้ง APTERR อย่างเป็นทางการ ไทยในฐานะ “lead country” และผู้ประสานงานโครงการฯ จึงได้เสนอให้มีการดำเนินโครงการระบบสำรองข้าวในกรอบอาเซียน+๓ ต่อไป ภายใต้โครงการ APTERR Preparatory Stage เป็นการชั่วคราว เพื่อมิให้ระบบสำรองข้าวฉุกเฉินที่ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องต้องสะดุดหยุดลงภายหลังที่โครงการนำร่อง EAERR มีกำหนดจะสิ้นสุดโครงการลงในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

บทบาทของ APTERR ต่อความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาค

APTERR เป็นระบบสำรองข้าวซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ปัญหาการขาดแคลนอาหาร ความยากจน และเพิ่มเสถียรภาพด้านราคาสินค้าข้าว รวมทั้งเพื่อทดสอบระบบการซื้อขายล่วงหน้า การสำรองข้าวภายใต้ APTERR มีด้วยกัน ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบสัญญา (Earmarked Reserve) และรูปแบบการสำรองจริง (Physical Stock) การขอรับความช่วยเหลือภายใต้ APTERR สามารถกระทำได้ใน ๓ โปรแกรม (Tier) ดังนี้

(๑) โปรแกรมที่ ๑ (Tier ๑) เป็นการสำรองข้าวในรูปแบบสัญญา (Earmarked Reserve) ซึ่งนำมาใช้ได้โดยยามฉุกเฉิน ตามเงื่อนไขการค้าเชิงพาณิชย์

(๒) โปรแกรมที่ ๒ (Tier ๒) เป็นการสำรองข้าวในรูปแบบสัญญา (Earmarked Reserve) โดยเป็นการนำข้าวออกมาใช้ เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ตามเงื่อนไขที่ผ่อนปรนกว่า

โปรแกรมที่ ๑ ในลักษณะ Soft Loan หรือการให้เปล่า (Grant) ทั้งนี้ รูปแบบการส่งมอบข้าว ราคา และการชำระเงิน ให้ขึ้นอยู่กับภาระระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

(๓) โปรแกรมที่ ๓ (Tier ๓) เป็นการสำรองข้าวในรูปแบบการสำรองจริง (Physical Stock) ที่ให้นำออกมาใช้ได้ตามเงื่อนไข เพื่อรองรับความยากจนและหิวโหยในลักษณะของการบริจาคเป็นข้าว หรือในรูปของเงินก็ได้ และหากเป็นข้าวที่เก็บสำรองในกรณีนี้ ไม่ได้มีการนำออกมาใช้ภายใน ๑ ปี จะต้องนำไปบริจาคภายใต้โครงการบรรเทาความยากจนในประเทศสมาชิก

สำหรับการสำรองข้าวในรูปแบบสัญญา (Earmarked Reserve) ในช่วงเริ่มต้นของ APTERR ประเทศอาเซียน+๓ ได้แสดงความจำนงที่จะสนับสนุนการสำรองข้าวในรูปแบบนี้ จำนวนทั้งสิ้น ๗๘๗,๐๐๐ แสตัน จีนสนับสนุนมากที่สุด ๓๐๐,๐๐๐ แสตัน ญี่ปุ่น ๒๕๐,๐๐๐ แสตัน สาธารณรัฐเกาหลี ๑๕๐,๐๐๐ แสตัน และอาเซียน ๘๗,๐๐๐ ตัน

เงินทุนที่จะใช้สำหรับการดำเนินงานของ APTERR ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีแรก จะประกอบด้วยเงินทุนตั้งต้น (Endowment Fund) จำนวนประมาณ ๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินสมทบเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายปี ๆ ละประมาณ ๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

บทบาทของไทยในการจัดตั้ง APTERR

ไทยโดยความร่วมมือกับญี่ปุ่นได้ร่วมกันผลักดันให้มีการจัดตั้งระบบสำรองข้าวฉุกเฉินในกรอบอาเซียน+๓ เนื่องจากเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในฐานะ lead country และผู้ประสานงาน EAERR ได้ให้การสนับสนุนด้านสถานที่แก่สำนักงานโครงการนำร่อง EAERR ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในบริเวณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในขณะที่ญี่ปุ่นให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่สำนักงานฯ และการดำเนินการภายใต้ EAERR

ในฐานะสมาชิก EAERR ไทยได้บริจาคข้าวจำนวน ๕๒๐ ตันให้กับฟิลิปปินส์เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนแก่ชาวฟิลิปปินส์ที่ประสบภัยจากพายุทิสนา (Ketsana) โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีสมัยนั้น ได้ทำพิธีส่งมอบข้าวให้แก่นางกลอเรีย อาร์โย ประธานาธิบดีของฟิลิปปินส์ ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ ที่ชะอำ หัวหิน

ในช่วงที่ไทยรับหน้าที่เป็นประธานอาเซียนและเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน+๓ ไทยได้ผลักดันให้มีการออกแถลงการณ์ ชะอำ หัวหิน ว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน+๓ ด้านความมั่นคงด้านอาหารและการพัฒนาพลังงานชีวภาพ (Cha-am Hua Hin Statement on ASEAN Plus Three Cooperation on Food Security and Bio-energy Development) ในการประชุมสุดยอดอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๒ ที่ ชะอำ หัวหิน เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอาหารและพลังงานชีวภาพในกรอบอาเซียน+๓ ซึ่งรวมถึงการจัดตั้ง APTERR และการจัดทำยุทธศาสตร์ที่รอบด้านเกี่ยวกับการผลิตและบริโภคอาหารและพลังงาน ชีวภาพอย่างยั่งยืน และมีบูรณาการ

นอกจากการผลักดันจัดตั้ง APTERR ไทยยังได้ผลักดันจัดตั้งโครงการนำร่อง ASEAN Food Security Information System (AFSIS) ซึ่งเป็นโครงการที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหาร โดยผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหาร ซึ่งจะวางรากฐานไปสู่การจัดทำเครือข่ายข้อมูลความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาค

และการพัฒนาระบบข้อมูลการเตือนภัยล่วงหน้าและการคาดการณ์ทิศทางสินค้าโภคภัณฑ์ (commodity outlook) AFSIS ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ และจะสิ้นสุดโครงการลงในปี ๒๕๕๕ ไทยมีความปรารถนาที่จะยกระดับโครงการนำร่อง AFSIS ให้เป็นกลไกถาวรภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงด้านอาหารอาเซียน+๓ เนื่องจากเห็นว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญต่อการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาค

แนวโน้มและทิศทางของความร่วมมือด้านความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาค

ในปัจจุบัน ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดขึ้นบ่อยและมีระดับความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อระบบห่วงโซ่การผลิตอาหารในทุกภูมิภาค รวมทั้งเอเชียตะวันออกเฉียง การจัดตั้ง APTERR จึงเป็นก้าวแรกที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้อ่างไรก็ดีความร่วมมือภายใต้ APTERR ซึ่งเป็นระบบสำรองข้าวฉุกเฉิน และ AFSIS ซึ่งเป็นโครงการนำร่องเพื่อจัดทำฐานข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลยังอยู่ในขอบเขตที่ค่อนข้างจำกัด เพราะความมั่นคงด้านอาหารครอบคลุมไม่เฉพาะการเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความปลอดภัยด้านอาหาร (food safety) ด้วย ดังนั้น ในอนาคตจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความร่วมมือให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจำเป็นอาศัยความร่วมมือของประเทศในภูมิภาค ทั้ง APTERR และ AFSIS ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการความร่วมมือภายใต้ ASEAN Integrated Food Security Framework (AIFSF)

เป็นที่น่ายินดีว่า องค์การระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีต่อการจัดตั้ง APTERR และเชื่อว่าองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น ธนาคารโลก ก็คงจะสนใจให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนแก่ APTERR เพื่อให้ APTERR สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ APTERR เริ่มดำเนินการได้อย่างเป็นทางการ ภายหลังจากการลงนามความตกลง APTERR ซึ่งได้รับความเห็นชอบตามมติ ครม. เมื่อต้นปี ๒๕๕๕ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๕๕)

การจัดตั้งกลไกสำรองข้าวฉุกเฉินในเอเชียตะวันออกเฉียง ซึ่งมีไทยร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ และประเทศอาเซียน+๓ (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) จัดทำขึ้น ถือเป็นต้นแบบที่ประเทศอาเซียน+๓ สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่ประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ เช่น เอเชียใต้ซึ่งบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้มีความมั่นคงด้านอาหารในระดับภูมิภาคและระดับโลกมากยิ่งขึ้นด้วย

ลู่ทางในการเยียวยาสิทธิด้านอาหาร*

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ศึกษาถึงลู่ทางในการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชน โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “แม้กฎหมายระหว่างประเทศจะรับรองสิทธิด้านอาหารในสถานการณ์ทั่วไป และสถานการณ์ฉุกเฉิน ตลอดจนกำหนดกลไกในการเยียวยา อย่างไรก็ตามการบังคับตามสิทธิขึ้นอยู่กับ การบังคับในระดับรัฐเป็นสำคัญ หากขาดการเยียวยาในระดับดังกล่าว จำต้องมุ่งสู่การเยียวยาระหว่างประเทศ”

การพิสูจน์สมมติฐานข้างต้นทำให้พบผลการศึกษา ๔ ประเด็นหลัก คือ

๑. กฎหมายระหว่างประเทศได้รับรองสิทธิด้านอาหารในสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ฉุกเฉินผ่านทางกฎหมายสิทธิมนุษยชน และกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศไว้อย่างชัดเจน และได้กำหนดถึงพันธกรณีในการบังคับใช้สิทธิด้านอาหารด้วย นอกจากนี้กฎหมายทั้งสองแล้ว กฎหมายระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องยังได้กำหนดการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนไว้ในหลายรูปแบบ เพื่อตอบสนองต่อสิทธิของปัจเจกชนในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การบังคับใช้สิทธิด้านอาหารในปัจจุบัน ได้สะท้อนว่ามีทั้งปัจจัยเอื้อและอุปสรรคต่อการเยียวยาสิทธิของปัจเจกชน โดยปรากฏสภาพปัญหาของสิทธิด้านอาหารในเชิงกฎหมายและเชิงปฏิบัติอยู่บางประการ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเยียวยาในหลายระดับเข้ามาแก้ไข
๒. การบังคับตามสิทธิต้องใช้มาตรการเยียวยาภายในเสียก่อน โดยปรากฏมาตรการบังคับใช้เพื่อเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนภายในประเทศในสถานการณ์ปกติพอสมควร ทั้งมาตรการทางกฎหมาย และมาตรการพัฒนาในภาคปฏิบัติที่ตอบสนองต่อการแก้ปัญหา ความหิวโหยของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ดังสะท้อนให้เห็นในหลายกรณีศึกษา ส่วนมาตรการภายในสำหรับเยียวยาสิทธิในสถานการณ์ฉุกเฉิน ยังปรากฏไม่มากนัก โดยเฉพาะมาตรการในการเยียวยาสิทธิยามสงคราม ทำให้เกิดบทเรียนจากการบังคับใช้มาตรการที่ผ่านมาว่า การเยียวยาสิทธิด้านอาหารในสถานการณ์ทั่วไปต้องใช้มาตรการภายในเป็นหลัก ส่วนการเยียวยาสิทธิในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องมุ่งสู่มาตรการระหว่างประเทศ
๓. มาตรการระหว่างประเทศสำหรับเยียวยาสิทธิด้านอาหารในสถานการณ์ปกติมีอยู่บ้าง โดยระบบเยียวยาระดับภูมิภาคมีเพียงระบบของภูมิภาคแอฟริกาที่เปิดโอกาสให้ปัจเจกชนเข้าถึงส่วนมาตรการระดับพหุภาคียังไม่มีมาตรการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนเป็นการเฉพาะ โดยปัจเจกสามารถใช้มาตรการระหว่างประเทศสำหรับเยียวยาสิทธิในสถานการณ์ปกติมาปรับใช้กับ

---

* ที่มา : บทคัดย่องานวิจัยโดยทศพล ทรศนกุลพันธ์

สถานการณ์ฉุกเฉินได้ แต่ในสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงต้องอาศัยมาตรการของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่มีผลผูกพันทางกฎหมายอย่างเด็ดขาด นอกจากนี้มาตรการเชิงปฏิบัติขององค์กร และองค์การระหว่างประเทศ ก็มีส่วนส่งเสริมการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนในทั้งสองสถานการณ์

๔. ลู่ทางในการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนในยามปกติต้องอาศัยมาตรการภายในเป็นหลัก ทั้งกระบวนการทางกฎหมาย การรวมตัวเพื่อเรียกร้องสิทธิต่อรัฐ และการจัดโครงการพัฒนาอาสาสมัคร โดยอาจใช้มาตรการระหว่างประเทศมาเสริมในแง่พันธกรณีทางกฎหมาย แต่ลู่ทางในการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องอาศัยมาตรการระหว่างประเทศ โดยเฉพาะมาตรการของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีผลผูกพันทางกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปยังกลุ่มเสี่ยง การลงโทษตัวตนผู้ละเมิดสิทธิของปัจเจกชน หรือการรักษาสันติภาพในเขตภัยพิบัติเพื่อส่งเสริมสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนในพื้นที่

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาหารเป็นปัจจัยในการดำรงชีพที่สำคัญที่สุด เนื่องจากตั้งแต่เกิดจนตายมนุษย์ต้องได้รับอาหารที่เพียงพอทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพเพื่อการดำรงชีวิต การขาดแคลนอาหารหรือ ตกอยู่ในภาวะทุพโภชนาการ สามารถกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของมนุษย์และสังคมได้อย่างมหัศจรรย์ จากการศึกษาวิจัยขององค์กรต่าง ๆ รวมถึงองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง พบว่า ภาวะขาดแคลนอาหาร ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพการดำรงชีพอย่างมาก อาทิ

ผลกระทบภาวะขาดแคลนอาหาร

- ๑) ทำให้เด็กเข้าถึงระบบการศึกษาช้า มีความสามารถในการเรียนรู้ต่ำ ขาดสมาธิ และมีแนวโน้มว่าเด็กที่อดอยากจะต้องออกจากโรงเรียนเร็วกว่าเด็กอื่น ๆ เพราะต้องออกไปช่วยครอบครัวหารายได้หรือระดับสติปัญญาต่ำเกินกว่าจะเรียนหนังสือแบบปกติได้
- ๒) ทำให้สตรีมีสุขอนามัยเสื่อมโทรม สูญเสียความสามารถในการหารายได้ ยังผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ระหว่างเพศ อีกทั้งยังทำลายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและเทคโนโลยี ซึ่งจะขัดขวางการพัฒนาศักยภาพในการพัฒนาของสตรีอีกด้วย
- ๓) เป็นสาเหตุหลักของการแท้งบุตรในสตรีขณะตั้งครรภ์ รวมไปถึงภาวะการณตายของทารกหลังการคลอด การขาดสารอาหารในสตรีมีครรภ์เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สุดของการเพิ่มขึ้นของภาวะการณแท้งบุตร และคลอดบุตรตาย
- ๔) เป็นสาเหตุหลักของการตายในวัยเด็กกว่าครึ่งของเด็กที่ตายมาจากโรคที่เกี่ยวข้องกับการขาดสารอาหาร ซึ่งเป็นอุปสรรคใหญ่ที่สุดในการลดปริมาณการตายในวัยเด็ก
- ๕) บั่นทอนระบบภูมิคุ้มกันโรคของมนุษย์ ทั้งยังทำให้มนุษย์เพิ่มปัจจัยเสี่ยงต่อโรคติดต่อร้ายแรงต่าง ๆ เช่น การติดเชื้อเอชไอวี มาลาเรีย เป็นต้น

- ๖) ภาวะขาดแคลนอาหารในชนบทที่ทุรกันดาร มีสาเหตุมาจากความล้มเหลวด้านการเกษตร ปศุสัตว์ การประมง หรือภัยธรรมชาติ ดังนั้นกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้จึงต้องหันหน้าเข้าสู่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างหนักซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ยั่งยืน ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดังกล่าวเสียหาย และเสื่อมสภาพ ยากที่จะฟื้นฟูให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์
- ๗) ทำให้ความสามารถในการผลิตของมนุษย์ลดลง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลไม่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการ ตกอยู่ในวังวนของความยากจน และอดอยาก
- ๘) ทำให้ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรและตลาดน้อยลง ผู้ที่มีความสามารถอยู่ก่อนก็จะยิ่งเพิ่มการผูกขาดและบิดเบือนตลาด จนกลุ่มผู้ยากไร้อดอยากหิวโหยเรื้อรังไม่มีส่วนร่วมในระบบการพัฒนาเศรษฐกิจ
- ๙) ทำให้เกิดการแย่งชิงทรัพยากรอันเป็นบ่อเกิดของความขัดแย้งในหลายกรณี นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ๑๐) ทำให้มนุษย์แสวงหาวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างเร่งรีบ จนบางครั้งมิได้ศึกษาผลกระทบของวิทยาการที่คิดอย่างรอบด้าน เมื่อนำมาใช้ในระบบเกษตรกรรมกลับสร้างความเสียหายในระยะยาวมากกว่าผลลัพธ์ในระยะสั้น เนื่องจากไม่สอดคล้องกับธรรมชาติ เช่น การใช้สารเคมี

ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาความหิวโหยว่า มิได้เป็นเพียงเรื่องปากท้อง แต่เป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างความมั่นคงระดับประเทศและโลก ดังนั้นรัฐและประชาคมระหว่างประเทศจึงต้องหามาตรการที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงด้านอาหารให้ทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง ประชาคมโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิทธิด้านอาหารอย่างชัดเจน เมื่อมีการออกกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ก็จะคำนึงถึงสิทธิด้านอาหารอย่างต่อเนื่อง

นับตั้งแต่องค์การสหประชาชาติประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สิทธิด้านอาหารก็ได้มีพัฒนาการทางกฎหมายมาเป็นลำดับ ทั้งส่วนที่เป็นเป้าหมายของการบรรลุผล การคุ้มครองสิทธิด้านอาหาร และส่วนของการบังคับใช้มาตรการให้ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐาน อย่างไรก็ตามสิทธิมนุษยชนของโลก เช่น ภัยธรรมชาติ สงครามความขัดแย้ง กระแสโลกาภิวัตน์ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิด้านอาหารในหลายมิติ ทำให้เป้าหมายในการขจัดความอดอยากหิวโหยไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายวางไว้ เพราะไม่อาจเข้าถึงพื้นฐานของปัญหาที่แท้จริง กล่าวคือ ปัญหาความหิวโหยของปัจเจกชนในระดับครัวเรือน เนื่องจากประชากรเหล่านั้นมักไม่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายสาธารณะ หรือไม่มีแม้แต่โอกาสในการเรียกร้องสิทธิของตนเอง

จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ด้านอาหารที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มักอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา จนเกิดภาวะความหิวโหยเรื้อรัง ประชากรอยู่ในภาวะทุพโภชนาการ อันเป็นผลจากภัยธรรมชาติ เหตุจลาจลและภัยสงคราม การใช้อาหารเป็นเครื่องมือทางการเมือง และความด้อยพัฒนาเกษตรกรรม ขณะที่ปัญหาความอดอยากร้ายแรงเกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา แต่ภาวะอดอยาก

แอบแฝงก็ได้ปรากฏอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของโลกแม้แต่ในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจแล้วก็ตาม เนื่องจากรากเหง้าของปัญหาความอดอยากและทุพโภชนาการไม่ใช่การขาดแคลนอาหาร แต่อยู่ที่ประชากรขาดโอกาสที่จะเข้าถึงอาหาร เพราะปัจเจกชนยังขาดช่องทางในการเรียกร้องสิทธิด้านอาหารของตนโดยตรง

การเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนทำให้ปัจเจกชนเรียกร้องสิทธิ แต่ด้วยพัฒนาการของสิทธิด้านอาหารที่ผูกติดกับกระบวนการพัฒนากฎหมายสิทธิมนุษยชนทั้งระบบ จึงต้องประสบกับอุปสรรคในการพัฒนาสิทธิเป็นอย่างมาก เนื่องจากการประชุมระหว่างประเทศหรือการออกกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิด้านอาหาร มักจะจัดสิทธิด้านอาหารให้อยู่ในรูปแบบของสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยสิทธิด้านอาหารได้รับการรับรองจากกฎหมายระหว่างประเทศ แต่มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกการเยียวยาสิทธิด้านอาหารที่มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อรัฐโดยตรง ซึ่งต่อมาคณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภายใต้ศักดิ์กาสภากล่าวด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ก็ได้ออกความเห็นทั่วไปที่ ๑๒ ซึ่งได้กล่าวถึงแนวทางเพื่อเป็นหลักประกัน “สิทธิในการได้รับอาหาร” และได้มีการกล่าวถึงกระบวนการความรับผิดชอบและการเยียวยาอยู่ด้วย แต่ก็เป็นเพียงการให้แนวทางแก่รัฐเท่านั้น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เองมากกว่าการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าจะต้องทำอะไร และผลผูกพันทางกฎหมายก็ไม่หนักแน่นพอ จึงทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการเยียวยาสิทธิด้านอาหารในสถานการณ์ปกติกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

ปฏิญญาและแผนปฏิบัติการสิทธิมนุษยชนเวียนนา ๑๙๙๓ (Vienna Declaration and Programme of Action ๑๙๙๓) ก็ได้กระตุ้นให้สร้างกระบวนการบังคับใช้สิทธิมนุษยชนให้ปัจเจกชนสามารถนำเรื่องการละเมิดสิทธิของตนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อรับการเยียวยาสิทธิโดยตรง แต่สถานการณ์จริงก็ยิ่งห่างไกลจากเป้าหมายที่ปฏิญญาฯ เวียนนาคาดหวังไว้ เช่นเดียวกับความพยายามของหลักการปารีสฯ (Principles Relating to the Status of National Institutions ๑๙๙๑) ที่พยายามให้รัฐจัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นเพื่อตรวจตราการบังคับใช้สิทธิมนุษยชนภายในประเทศและเป็นช่องทางให้เกิดการเยียวยาสิทธิมนุษยชนให้แก่ปัจเจกชนโดยตรง ซึ่งในความเป็นจริงยังอยู่ในระยะเริ่มต้นในหลาย ๆ ประเทศเท่านั้น และในยามฉุกเฉินก็ไม่อาจทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

นอกจากพัฒนาการที่เกิดขึ้นในองค์การด้านกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศแล้ว สิทธิด้านอาหารก็ยังมีพัฒนาการที่เกิดขึ้นในกระบวนการระหว่างประเทศอื่น ๆ ด้วย ทั้งการดำเนินการขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และที่ประชุมอาหารโลก โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติได้กล่าวถึงมาตรฐาน “ความมั่นคงด้านอาหาร” และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีกระบวนการตรวจตราให้มีการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายความมั่นคงด้านอาหารอยู่บ้าง แต่ก็มิได้มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อรัฐแต่อย่างใด

ต่อมา ปฏิญญาการประชุมอาหารโลกเมื่อปี ๒๐๐๒ ได้ผลักดันให้สร้างแนวทางตามความสมัครใจเพื่อสนับสนุนความก้าวหน้าในการยอมรับสิทธิในการได้รับอาหารอย่างเพียงพอเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ตามบริบทของความมั่นคงด้านอาหารระดับชาติ (Voluntary Guidelines to Support the Progressive Realization of the Right to Adequate Food in the Context of National Food Security ๒๐๐๔) โดยผลักดันให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนความพยายามของรัฐสมาชิกให้บรรลุเป้าหมายการยอมรับสิทธิในการได้รับอาหารอย่างเพียงพอเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ตามบริบทของความมั่นคงด้านอาหารระดับชาติโดยแนวทางฯ ฉบับนี้ ยังได้คำนึงถึงการแก้ปัญหาความอดอยากหิวโหยผ่านกระบวนการเยียวยาสิทธิของปัจเจกชนในรูปแบบของกฎหมายและกลไกการบังคับใช้สิทธิตามกฎหมายรวมอยู่ด้วย เพื่อให้เกิดการบังคับใช้สิทธิด้านอาหารอย่างจริงจัง และมีผลผูกพันรัฐต่าง ๆ ให้ดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

อย่างไรก็ตาม พัฒนาการของสิทธิด้านอาหารแสดงให้เห็นว่า กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รับรองสิทธิด้านอาหารเอาไว้ แต่โดยลักษณะของกติกาที่มีได้เปิดช่องทางให้ปัจเจกชนเรียกร้องสิทธิได้โดยตรง ทำให้พัฒนาการของสิทธิด้านอาหารก้าวไปในแนวทางของสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กล่าวคือ สิทธิด้านอาหารเป็นสิทธิที่ได้รับ การรับรองจากกฎหมาย แต่มีได้มีกลไกมารองรับการเรียกร้องสิทธิโดยตรงจากปัจเจกชนซึ่งต่างจาก สิทธิพลเมืองและการเมือง ที่ได้รับรองสิทธิที่มีกลไกมารองรับให้ปัจเจกชนสามารถเรียกร้องสิทธิของตนได้โดยตรง หากเกิดการละเมิดสิทธิ อันเป็นช่องทางให้เกิดการเยียวยาสิทธิของปัจเจกชน ในที่สุด อันสะท้อนให้เห็นถึงการขาดช่องทางสำหรับเรียกร้องสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชน ในกรอบใหญ่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนในทุกระดับ และทำให้ การเยียวยาสิทธิด้านอาหารระหว่างประเทศขาดผลผูกพันทางกฎหมายไปด้วย ด้วยเหตุตั้งนั้น จึงควรต้องมีการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการบังคับใช้กฎหมายให้มีการเยียวยาสิทธิ ด้านอาหารของปัจเจกชนได้มากขึ้น เพื่อให้เกิดกระบวนการเยียวยาสิทธิด้านอาหารให้กับปัจเจกชน โดยตรงอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม แม้ลักษณะของสิทธิด้านอาหารจะเป็นสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม แต่โดยผลแห่งการตีความจากองค์กร อาทิ ความเห็นทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ฉบับที่ ๑๒ ได้อธิบายไว้ในหัวข้อ “การเยียวยา และความรับผิดชอบ” (Remedies and Accountability) ผนวกกับปฏิญญาเวียนนา ๑๙๙๓ หมวด E ที่กำหนดให้ส่งเสริมกระบวนการเยียวยาสิทธิให้แก่ปัจเจกชนทั้งในระดับระหว่างประเทศ และภายในประเทศ รวมถึงหลักการปารีสที่กระตุ้นให้จัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้น เพื่อตรวจตราการบังคับใช้สิทธิมนุษยชนภายในประเทศขึ้น ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงพันธกรณี บางประการ ที่รัฐจะต้องผลักดันให้มีกลไกเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนให้ได้ในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า เริ่มมีกฎหมายในระดับภูมิภาคและภายในประเทศบางฉบับรับรองสิทธิของปัจเจกชนในการเรียกร้องสิทธิด้านอาหารของตนได้โดยตรง และมีมาตรการเยียวยาสิทธิให้แก่ปัจเจกชนทั้งก่อนและหลังเกิดขึ้นบ้างแล้ว รวมทั้งมีคำพิพากษาของศาลภายในที่รับรองสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนขึ้นแล้ว แต่มาตรการทางกฎหมายและกลไกเยียวยาเหล่านั้นยังมีอุปสรรคในการทำงานอยู่บางประการ โดยเฉพาะในสถานการณ์ฉุกเฉิน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาเพื่อค้นหาช่องทางที่เหมาะสมในกระบวนการเยียวยาสิทธิด้านอาหารของปัจเจกชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งกระบวนการในระดับระหว่างประเทศ และภายในประเทศ รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงให้ตระหนักถึงสิทธิ และมีความสามารถในการเข้าถึงกระบวนการเยียวยาสิทธิได้มากยิ่งขึ้น

สิทธิด้านอาหารตามวัฒนธรรมท้องถิ่น

นอกจากที่มาของสิทธิด้านอาหารจากบ่อเกิดดังที่กล่าวมาแล้ว ยังปรากฏวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สะท้อนให้เห็นถึงสิทธิด้านอาหารของมนุษย์ในสังคมต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรมข้าวที่ผูกพันกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทย หรือ ค่านิยม “อันนัม บาสู คุร์วิตา” ของอินเดียน ที่กล่าวถึงสังคมที่ผลิตอาหารให้มากพอสำหรับการแบ่งปันกันระหว่างสมาชิก โดยรายละเอียดของวัฒนธรรมมีดังต่อไปนี้

วัฒนธรรมข้าวเป็นเอกลักษณ์ที่สังคมชวาชาวนาชาวดังกล่าวได้สั่งสมเลือกสรรปรับปรุงแก้ไขจนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สามารถใช้ป้องกันและนำพาชีวิตไปสู่เป้าหมายได้ ซึ่งแบบแผนพฤติกรรมและผลงานต่าง ๆ ดังกล่าวนี เป็นวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ของชนส่วนใหญ่ของสังคมไทย “วัฒนธรรมข้าว” ที่กล่าวข้างต้นนี้ ประกอบด้วยเหตุปัจจัยหลักสองส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับชาวนา กับส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าว

วัฒนธรรมข้าว

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับชาวนา

วัฒนธรรมข้าว หมายถึง แบบแผน การประพฤติปฏิบัติ วิถีการดำเนินชีวิต การแสดงออกซึ่งความรู้สึกรักใคร่ ในสถานการณ์ต่าง ๆ อันมีเอกลักษณ์ ที่เป็นความเข้าใจซาบซึ้งร่วมกัน ซึ่งได้สั่งสมเลือกสรรปรับปรุงแก้ไขจนถือว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือ เป็นแนวทาง เป็นมาตรการในการแก้ปัญหา ตลอดถึงนำพาชีวิตไปสู่เป้าหมายตามความต้องการของชาวนา หรือสังคมชาวนา

ส่วนที่เกี่ยวกับข้าว

วัฒนธรรมข้าว หมายถึง ลักษณะทางกายภาพ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ เครื่องมือ เครื่องใช้ ประเพณีพิธีกรรม ความเชื่อ ความรู้ ภูมิปัญญา สภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นมาจากอดีต จนกลายเป็นเอกลักษณ์ทางสังคมของชาวนาชาวไร่สืบมา ทั้งนี้เนื่องจาก “ข้าว” มีบทบาทสำคัญต่อชาวไร่ชาวนาเป็นอย่างยิ่ง ชาวไร่ชาวนาเห็นว่าข้าวเป็นองค์รวมของธรรมชาติ ที่สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับมนุษย์ทั้งร่างกายและจิตใจ เพราะฉะนั้นข้าวจึงเป็นอาหารหล่อเลี้ยงให้เจริญเติบโต อยู่เย็นเป็นสุข เพื่อให้มนุษย์ได้ปฏิบัติธรรม ได้บรรลุธรรมสูงสุด อันเป็นเป้าหมายของชีวิตได้โดยอาศัยข้าวหล่อเลี้ยงร่างกายเป็นสำคัญ เป็นสายใยร้อยรัดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติอื่น ๆ ให้เกิดขึ้นสืบเนื่องถึงกันอย่างลึกซึ้ง ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสันติ เปิดโอกาสให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์ได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รุกรการดำเนินงาน องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
หวังสร้างควมมั่นคงด้านอาหารช่วงเกิดภัยพิบัติ*

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ชับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานขององค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม หรือ APTERR เดินหน้าสร้างเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยต่อการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือ และการให้ความช่วยเหลือต่อประเทศสมาชิกแก่เจ้าหน้าที่ หวังสร้างควมมั่นคงทางด้านอาหารในกรณีเกิดภัยพิบัติเพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกด้วยกัน

นายอนันต์ ลิลลา อดีตเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปิดเผยว่า สศก. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีส่วนร่วมในการจัดตั้ง และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve: APTERR) โดยสนับสนุนสถานที่ตั้งขององค์กรและบุคลากรเจ้าหน้าที่ ทั้งที่เป็นส่วนประสานงานและเป็นผู้ร่วมดำเนินการ เพื่อรักษาบทบาทของไทยในการร่วมมือ ช่วยเหลือ และรักษาไว้ซึ่งควมมั่นคงด้านอาหารในกรณีฉุกเฉินให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศบวกสาม ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้

ด้านนายคณิต ลิขิตวิทยาวุฒิ อดีตรองเลขาธิการและรองโฆษก สศก. กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าว สศก. จึงได้จัดสัมมนา เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานขององค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม เพื่อความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียนบวกสาม” หรือ ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve: APTERR เพื่อเสริมสร้างควมรู้ ความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และเป็น การเตรียมความพร้อมของบุคลากร สศก. ให้สอดคล้องกับภารกิจและแนวนโยบายการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (APTERR) รวมถึงแนวทางการดำเนินงานต่อไปของ สศก. ร่วมกับ APTERR ตลอดจนมีความเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยในการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือ และการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามต่อไป

ทั้งนี้ จากวิกฤติอาหารทำให้ราคาอาหารในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ต้นปี ๒๕๕๑ เป็นต้นมาโดยเฉพาะราคาข้าว ประกอบกับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนส่งผลให้เกิดภัยพิบัติธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง และรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในภูมิภาคอาเซียน สมาชิก จึงมีแนวคิดที่จะสร้างควมมั่นคงทางด้านอาหารในกรณีเกิดภัยพิบัติฉุกเฉินเพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกด้วยกัน จึงได้จัดทำข้อตกลงในรูปแบบของการสำรองข้าว โดยการจัดตั้งองค์กรถาวรภายใต้ชื่อ “องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม และมีสำนักเลขานุการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (APTERR Secretariat) ทำหน้าที่ดำเนินงานบริหารองค์กร

* ที่มา : ข่าวสถานีวิทยุคอหูนออนไลน์ ฉบับวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เตรียมประกาศพื้นที่ส่งเสริมการเพาะปลูกข้าว คาดมีพื้นที่ส่งเสริมทั่วประเทศประมาณ ๕๕.๘ ล้านไร่*

นางสาวชุติมา บุญยประภัศร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า การจัดทำแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรในการผลิตปี ๒๕๕๙/ ๒๕๖๐ ที่จะเริ่มเพาะปลูกได้ราวเดือนพฤษภาคมนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะประกาศพื้นที่ส่งเสริมการเพาะปลูกข้าว เพื่อให้เกษตรกรได้รับรู้ว่ามีพื้นที่ใดบ้างที่อยู่ในเขตส่งเสริม ซึ่งน่าจะมีพื้นที่ในเขตส่งเสริมทั่วประเทศราว ๕๕.๘ ล้านไร่จากปีก่อนที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีทั้งหมด ๖๑.๗๔ ล้านไร่ ส่วนพื้นที่ที่ไม่อนุญาตให้เพาะปลูกข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะส่งเสริมให้ปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน และกระทรวงพาณิชย์จะฝึกอາชีพ และหาอาชีพเสริม เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สำหรับการกำหนดพื้นที่ให้เพาะปลูกข้าวดังกล่าว เพื่อให้เหมาะสมกับทรัพยากรน้ำ สภาพพื้นที่ และปริมาณความต้องการของตลาด โดยในปี ๒๕๕๙/ ๒๕๖๐ กำหนดให้เพาะปลูกข้าวนาปีได้ไม่เกิน ๒๗ ล้านตันข้าวเปลือกเท่านั้น จากที่ผ่านมา มีผลผลิตมากกว่า ๓๐ ล้านตันข้าวเปลือก

การกำหนดพื้นที่เพาะปลูกข้าว กระทรวงเกษตรฯ ได้นำเทคโนโลยีของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) หรือ GISTDA มาใช้ และได้จัดทำแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ซึ่งจะทำให้ดูได้ว่าพื้นที่ไหนเหมาะสมปลูกข้าว พื้นที่ไหนไม่เหมาะสม เพื่อให้การเพาะปลูกมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ ในการกำกับดูแลการเพาะปลูกข้าวนั้นได้กำหนดให้มีผู้ประสานงานดูแลโดยมีผู้ตรวจราชการจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงพาณิชย์ รวม ๒๘ คน เป็นหัวหน้าคณะ เพื่อแบ่งแยกกันดูแลทั้งประเทศ ตั้งแต่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ โดยจะดูแลตั้งแต่การเพาะปลูก ไปจนถึงการเก็บเกี่ยว และหากพบจุดใด มีปัญหา จะได้สามารถแก้ปัญหาได้ทัน่วงที

ส่วนกรณีที่กระทรวงเกษตรฯ จะส่งเสริมให้เกษตรกรรวมพื้นที่ทำนาเป็นแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ล่าสุดได้เพิ่มสิ่งจูงใจให้เกษตรกรรวมตัวกันเป็นกลุ่มและทำนาแปลงใหญ่แล้ว โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะปล่อยกู้ให้กลุ่มละ ๕ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำเงินไปใช้หมุนเวียนในการเพาะปลูก ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ประสานกับโรงสี เพื่อให้เข้ามารับซื้อผลผลิตข้าวเปลือกแล้ว โดยขณะนี้โรงสีแจ้งความประสงค์แล้วว่า ๓๐๐ ราย

ตลอดจนการเร่งระบายข้าวในสต็อกรัฐบาล นางสาวชุติมา บุญยประภัศร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เผยว่าที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ให้เร่งระบายข้าวในสต็อกรัฐบาล ซึ่งเป็นข้าวเกรดซีที่ปนกับข้าวเกรด P/A/B จำนวน ๑๑.๔ ล้าน ตันตั้งแต่สัปดาห์หน้าเป็นต้นไป ทั้งนี้ การระบายข้าวดังกล่าว จะทยอยครั้งละ ๑ ล้านตัน โดยตั้งเป้าหมาย จะพยายามระบายข้าวให้หมดภายใน ๒ เดือน เริ่มประมูล จะประมูลเป็นล็อต ล็อตละล้านตัน ตั้งเป้าจะประมูลให้หมดภายในสองเดือน ซึ่งเป็นช่วงชวาวนาไม่มีข้าวในมือ ถือเป็นจังหวะที่ดีในการระบายข้าว โดยกระทรวงพาณิชย์คาดว่า หากระบายได้หมด จะได้ราคาไม่ต่ำกว่าแสนล้านบาท แต่ก็ต้องดูราคาข้าวในตลาดโลก

* ที่มา : ข่าวกรุงเทพธุรกิจออนไลน์ ฉบับวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ และฉบับวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙

สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เผยยอดส่งออกข้าว ๓ เดือนแรก อยู่ที่ ๒.๘๕ ล้านตัน เพิ่มขึ้น ๓๔%
คาดเดือน เม.ย. ส่งออกข้าวระดับ ๗-๗.๕ แสนตัน*

สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยรายงานสถานการณ์ส่งออกข้าวในช่วง ๓ เดือนแรกปี ๒๕๕๙ (มกราคม-มีนาคม) มีปริมาณรวม ๒,๘๕๑,๙๑๗ ตัน มูลค่า ๔๔,๐๔๙ ล้านบาท หรือ ๑,๒๓๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๔ และมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๘ ที่มีการส่งออกปริมาณ ๒,๑๒๖,๕๔๖ ตัน มูลค่า ๓๕,๗๗๕ ล้านบาท หรือ ๑,๑๐๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ ในเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๕๙ ประเทศผู้นำเข้าข้าวไทย ๕ อันดับแรก ประกอบด้วย อินโดนีเซีย ปริมาณ ๓๑๗,๑๐๐ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๗๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา, ไต้หวัน ปริมาณ ๒๗๒,๓๕๔ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๖ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา, เบลิน ปริมาณ ๒๖๖,๒๔๖ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒๖ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา, จีน ปริมาณ ๒๕๗,๗๐๘ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๖ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา, แคนเมอรูน ปริมาณ ๑๙๑,๘๔๖ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕๑ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สำหรับเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ มีการส่งออกปริมาณ ๙๙๐,๘๖๔ ตัน มูลค่า ๑๕,๑๖๓ ล้านบาท โดยปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖ และมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗ เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ ที่มีการส่งออกปริมาณ ๗๘๕,๘๙๒ ตัน มูลค่า ๑๒,๙๒๑.๒ ล้านบาท และเมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘ และมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ เนื่องจากเดือนมีนาคมยังคงมีการส่งมอบข้าวขาวให้กับหน่วยงานของรัฐบาลอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และจีนในส่วนที่ยังคงค้าง ขณะเดียวกันมีการส่งมอบทั้งข้าวใหม่และข้าวเก่า รวมทั้งปลายข้าวให้ผู้ซื้อในแถบแอฟริกาด้วย

ส่วนเดือนเมษายน ๒๕๕๙ สมาคมฯ คาดว่าปริมาณส่งออกข้าวจะอยู่ในระดับประมาณ ๗๐๐,๐๐๐-๗๕๐,๐๐๐ ตัน เนื่องจากมีวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ทำให้การส่งมอบข้าวหยุดชะงัก บางช่วง ขณะที่การส่งมอบข้าวขาวตามสัญญาแบบรัฐต่อรัฐให้กับประเทศจีนเดือนนี้มีประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน แต่ตลาดการค้าปกติยังคงไม่ขยายตัวมาก เพราะกำลังซื้อประเทศผู้นำเข้าในแถบแอฟริกายังไม่ดีขึ้น การซื้อขายจึงมีปริมาณจำกัด ขณะเดียวกันผู้ส่งออกก็จะเพิ่มความระมัดระวังในการรับคำสั่งซื้อมากขึ้น เนื่องจากมีความกังวลเรื่องปริมาณข้าวในตลาดที่ลดลงจากสถานการณ์ภัยแล้ง และจากการที่ค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ในทิศทางที่แข็งค่าขึ้นจากช่วงต้นปี จึงส่งผลให้ราคาข้าวของไทยอยู่ในระดับที่สูงกว่าประเทศคู่แข่งด้วย

* ที่มา : ข่าวกรุงเทพธุรกิจออนไลน์ ฉบับวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รับที่ ๖๕๑๗
วันที่ ๒๖ ก.พ. ๕๙ เวลา ๙.๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๗/๒๗๗๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ความตกลงองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม และข้อเสนอของประเทศไทย ในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย ประกอบกับมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีสาธารณสุขประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒

เรียน ประธานกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความตกลงในเรื่องนี้ และเอกสารประกอบ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ลงมติ

๑. เห็นชอบให้นำเรื่องความตกลงองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามและข้อเสนอของประเทศไทยในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย ประกอบกับมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีสาธารณสุขประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒ เสนอคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอ สภานิติบัญญัติแห่งชาติพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. . . . . . ต่อไป

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเร่งรัดการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. . . . . . เพื่อจะได้เสนอ สภานิติบัญญัติแห่งชาติพร้อมกับความตกลงองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม และข้อเสนอของประเทศไทย ในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย ประกอบกับ มติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีสาธารณสุขประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

Donat Muw.

(นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (๓)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๕๘ (A1014/๗/0) www.soc.go.th

สำนักประสานงานการเมือง

รับที่ 166
๒๖ ก.พ. ๒๕๕๙

สพม
LU
๒๖ ก.พ. ๕๙

กลุ่ม ๓
6 ก.พ. 2559

เชฟชัย
๑๙๒
๑๖ ก.พ. ๕๙

ASEAN PLUS THREE EMERGENCY RICE RESERVE AGREEMENT

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, being members of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to collectively as "ASEAN Member States" or individually as "ASEAN Member State")

and

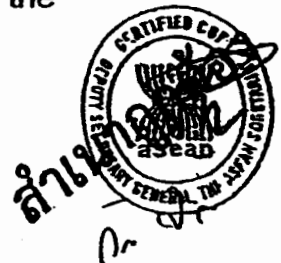
the Governments of the People's Republic of China, Japan and the Republic of Korea, being the Dialogue Partners of ASEAN (hereinafter referred to collectively as "Plus Three Countries" or individually as "Plus Three Country")

hereinafter referred to collectively as "ASEAN Plus Three Countries" or individually as "ASEAN Plus Three Country":

RECALLING the Declaration of ASEAN Concord I and II signed in Bali, Indonesia, on 24 February 1976 and 7 October 2003 respectively, which provide that ASEAN Member States shall take cooperative action in their national and regional development programmes;

RECALLING the Agreement on the ASEAN Food Security Reserve signed in New York on 4 October 1979, which established the ASEAN Emergency Rice Reserve for the purpose of meeting emergency requirements;

RECALLING that all participants at the 2nd Meeting of the ASEAN Ministers of Agriculture and Forestry and the

Ministers of Plus Three Countries (hereinafter referred to as "AMAF Plus Three") in Vientiane, Lao PDR, on 11 October 2002, decided to launch the pilot project of the East Asia Emergency Rice Reserve (hereinafter referred to as "EAERR"), aiming at its expeditious establishment with a view to strengthening food security and eliminating poverty in the region;

RECALLING FURTHER that the EAERR pilot project has been implemented from 2004 to 2009 based on the collective efforts, support and cooperation of the ASEAN Plus Three Countries;

RECALLING FURTHER the Cha-am Hua Hin Statement on ASEAN Plus Three Cooperation on Food Security and Bio-Energy Development declared by the leaders of the ASEAN Plus Three Countries at the 12th ASEAN Plus Three Summit in Cha-am Hua Hin, Thailand, on 24 October 2009, which stated that the leaders will explore the possibility of establishing the ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve (hereinafter referred to as "APTERR"), based upon the experience of the EAERR, in close coordination with relevant international organisations, and taking into account each ASEAN Plus Three Country's commitment and consistency with international rules;

RECALLING FURTHER the Joint Press Statement adopted at the 9th Meeting of the AMAF Plus Three in Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam on 11 November 2009, which stated the transformation of the EAERR pilot project into a permanent mechanism under the APTERR and its early realization immediately after the expiration of the EAERR pilot project;

RECOGNISING the high vulnerability of the countries in the region to calamity and to wide fluctuations in the production of basic foodstuffs particularly rice and hence to instability of the region's food supply;

NOTING that the assurance of food security in the ASEAN Plus Three Countries is the common goal of all ASEAN Plus Three Countries;

EMPHASIZING that the establishment of a rice reserve among the ASEAN Plus Three Countries based on the principle of collective self-reliance will contribute to the strengthening of the respective national economic resilience as well as the regional economic resilience and solidarity of the ASEAN Plus Three Countries;

REITERATING the need to coordinate national rice stock policies, which take into account the policies of other ASEAN Plus Three Countries, in conformity with their institutional and constitutional requirements;

AFFIRMING the need for the implementation of the APTERR to be consistent with relevant internationally recognized rules and regulations such as those under the World Trade Organization (WTO) and United Nations Food and Agriculture Organization (FAO); and

REAFFIRMING the need for effective and concerted action to be taken by the ASEAN Plus Three Countries aimed at strengthening food security in the region;

HAVE AGREED as follows:

Article I Definitions

For the purposes of this Agreement, the following definitions shall apply unless the context otherwise requires:

- a. **"APTERR"** means the ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve established under Article III;

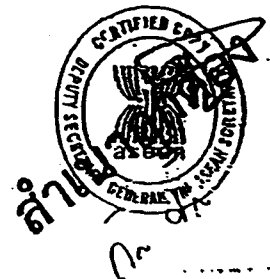

- b. **"APTERR Party"** means a Government of an ASEAN Plus Three Country for which this Agreement is in force;
- c. **"Council"** means the APTERR Council established under Article VII;
- d. **"Earmarked emergency rice reserve"** means a certain quantity of rice, which is voluntarily designated in accordance with Paragraph 1 of Article IV, for the purpose of meeting emergency requirements of one or more APTERR Parties. Such earmarked quantities of rice constitute a component of the APTERR;
- e. **"Emergency"** means the state or condition in which an APTERR Party, due to extreme and unexpected calamity, is unable to cope with the state or condition through its national reserve and is unable to procure the needed supply of rice through normal trade;
- f. **"Secretariat"** means the APTERR Secretariat established under Article VIII; and
- g. **"Stockpiled emergency rice reserve"** means rice voluntarily donated to the APTERR in the form of cash fund and/or in-kind (rice), if necessary, through appropriate international organisations such as United Nations World Food Programme (WFP) and/or Non Governmental Organisations (NGOs). Such a stockpiled emergency rice reserve is used as an emergency stock to provide preparedness for an emergency situation, and constitutes another component of the APTERR. Stockpiled emergency rice reserve can be stored in storage of a donor country, prospective recipient countries, and/or host country which voluntarily stores the stockpiled emergency rice reserve.

Article II General Provisions

1. The APTERR Parties agree that, where appropriate, food security needs to be dealt with from several aspects, especially through:
  - a. the strengthening of the rice production base of the countries of the APTERR Parties;
  - b. the prevention of post harvest losses of rice;
  - c. the adoption of effective national rice stock policies and improved arrangements for meeting requirements of emergency rice supply;
  - d. the promotion of stability of rice price;
  - e. the adoption of policies and programmes for improving consumption and nutrition, particularly of the vulnerable groups within each of the countries of the APTERR Parties; and
  - f. the promotion of labor opportunities especially in the rural areas and increasing the income particularly of the small rice farmers.

2. Nothing in this Agreement shall affect in any way the rights and obligations of the respective APTERR Parties based upon relevant existing and future treaties and other international agreements. In the event of conflict between provisions of this Agreement and provisions of the relevant treaties and other international agreements, the latter shall prevail to the extent of such a conflict.

3. This Agreement shall be implemented by the APTERR Parties in accordance with the respective national laws and regulations of their countries and within the limits of their respective annual budgetary appropriations.

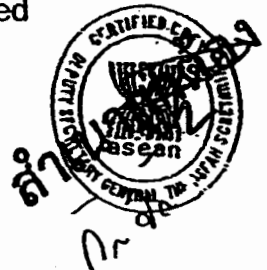

Article III Establishment of APTERR

1. The APTERR Parties agree:
  - a. to establish the APTERR for meeting emergency requirements and achieving humanitarian purposes; and
  - b. that all activities related to the APTERR shall not distort normal international trade of rice.
2. The APTERR shall consist of the regional rice reserve in the form of physical stocks comprising the earmarked emergency rice reserve and the stockpiled emergency rice reserve and also in other forms of reserve such as future contract or donations in cash or in kind.

Article IV Implementation

1. Each APTERR Party shall earmark a certain quantity of rice based on each APTERR Party's voluntary decision, as set out in Attachment 1 to this Agreement. Once earmarked it shall be a commitment subject to periodic review by the Council, taking into account of the general food situation in the region and in the world.
2. The amount of the earmarked quantity for the APTERR Parties being the Governments of the ASEAN Member States is mobilized from rice pledged for the ASEAN Emergency Rice Reserve and shall cover the amount of the initial earmarked quantity provided for in Paragraph 3 of Article II of the Second Protocol to Amend the Agreement on the ASEAN Food Security Reserve.
3. The release of rice reserved in the APTERR and replenishment of the earmarked rice shall be implemented

in accordance with the rules and procedures to be set forth by the Council.

Article V Rice Information Exchange

1. For the effective functioning of the undertakings contained in Article IV, the APTERR Parties agree to furnish to the Secretariat, referred to in Article VIII, on a regular basis, information on their policies and programmes for rice reserve as well as on food security and other aspects of the food supply and demand situation, in particular rice. The Secretariat shall circulate the said information to all APTERR Parties.
2. On the basis of such data collected, concise factual appraisals of the situation and outlook shall be prepared periodically and circulated to the APTERR Parties by the Secretariat.
3. The information or data made available pursuant to this Article shall be treated as confidential, if necessary or requested by an APTERR Party.

ARTICLE VI Establishment of APTERR Fund

1. The APTERR Parties agree to establish a fund, which shall be managed by the Council referred to in Article VII in order to support the operation and activities of the APTERR under this Agreement, hereinafter referred to as the "APTERR Fund".
2. Each APTERR Party shall make contribution to the APTERR Fund comprised of the Endowment Fund and contribution to the operational cost to support the operation

and activities of the APTERR, as set out in Attachment 2 to this Agreement.

3. The Council shall adopt and approve the financial modality and management of the APTERR Fund.

Article VII APTERR Council

1. The APTERR Parties agree to establish an APTERR Council.
2. The Council shall be composed of one representative from each APTERR Party, whereas the APTERR Secretariat, supported by the ASEAN Secretariat and the ASEAN Food Security Reserve Board Secretariat, shall serve and facilitate meetings of the Council.
3. Decision of the Council shall be made on the basis of consensus among members of the Council.
4. The Council shall be responsible for the operation of the APTERR in accordance with the Terms of Reference of the Council, as set out in Attachment 3 to this Agreement.
5. The APTERR Council shall be co-chaired by an APTERR Party from the ASEAN Member States and an APTERR Party from the Plus Three Countries by annual rotation in an alphabetical order.
6. The Council shall meet regularly at least once a year on any date to be determined by the Chairmen in consultation with members of the Council. The Chairmen may convene special meetings to discuss any urgent matters needing immediate resolutions.

7. Each APTERR Party shall identify an agency and a country coordinator to implement relevant policies and decisions taken by the Council.

Article VIII APTERR Secretariat

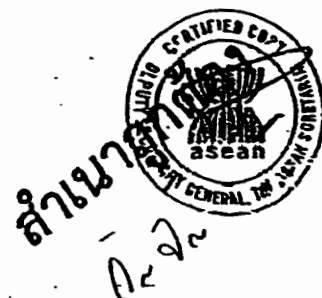
1. The APTERR Parties agree to establish an APTERR Secretariat to carry out its functions and responsibilities, in accordance with the function and responsibilities of the APTERR Secretariat, to be adopted by the Council. The Secretariat shall be conferred with a legal personality as may be required for the exercise of its functions under the national laws of the host country of the Secretariat office. The Secretariat shall be headed by a General Manager to be appointed by the Council.

2. The location of the Secretariat office shall be decided by consensus by the APTERR Parties.

Article IX Dispute Settlement

1. Any dispute between two or more APTERR Parties relating to the interpretation, application or implementation of this Agreement shall be settled through consultation between them, with a view to the settlement of the dispute by negotiation or by any other peaceful means as may be agreed upon by them.

2. If the disputing APTERR Parties are unable to achieve a peaceful settlement of the dispute pursuant to the procedure set forth in Paragraph 1 of this Article, any of APTERR Parties concerned may refer the dispute to the Council.

Article X Final Provisions

1. This Agreement shall be open for signature and subject to ratification, acceptance or approval by the ASEAN Plus Three Countries.
2. The Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary, referred to in Paragraph 7 of this Article, who shall promptly inform all signatory Governments of such deposit.
3. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which at least six ASEAN Member States and one Plus Three Country have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval.
4. For each ASEAN Plus Three Country that ratifies, accepts or approves this Agreement after the conditions set out in Paragraph 3 of this Article for the entry into force have been fulfilled, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.
5. Any APTERR Party may propose amendments to this Agreement at any time by communicating in writing to the Secretariat who shall promptly notify the other APTERR Parties of the proposed amendments. Amendments to this Agreement shall be adopted by consensus of the APTERR Parties. Amendments involving new obligations for the APTERR Parties shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Depositary, referred to in Paragraph 7 of this Article, of instruments of ratification, acceptance or approval of all APTERR Parties. Amendments not involving new obligations for the APTERR Parties shall enter into force for all APTERR Parties from the date of their adoption.

6. Attachments to this Agreement shall form an integral part of this Agreement. Modifications of attachments to this Agreement shall be proposed and adopted and enter into force in accordance with the procedure set forth in Paragraph 5 of this Article.

7. The Secretary-General of ASEAN shall be the Depository of this Agreement.

8. Each APTERR Party reserves the right to suspend temporarily, either in whole or in part, the implementation of this Agreement, for reasons of its essential national interests including national security, public order or public health. Any of such suspension or lifting of suspension shall be effective thirty days after written notifications have been received by the Secretariat.

9. Any APTERR Party may withdraw from this Agreement by giving written notification to the Depository referred to in Paragraph 7 of this Article. Such withdrawal shall take effect upon expiry of six months from the date on which the notification of withdrawal is received by the Depository. Such withdrawal shall be promptly notified to all APTERR Parties by the Depository.

10. No reservations may be made to this Agreement.

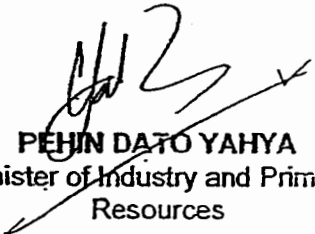
11. The original of this Agreement shall be deposited in the archives of the Depository referred to in Paragraph 7 of this Article. Duly certified copies of this Agreement shall be transmitted by the Depository to each of the Governments signatory to this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned being duly authorized by their respective Governments have signed this Agreement.

DONE at Jakarta, Indonesia this Seventh Day of October in the year Two Thousand and Eleven in a single original in the English language.

For the Government of Brunei Darussalam:

PEHIN DATO YAHYA
Minister of Industry and Primary Resources

For the Government of the People's Republic of China:

ZHU BAOCHENG
Senior Consultant of the Ministry of Agriculture

For the Royal Government of the Kingdom of Cambodia:

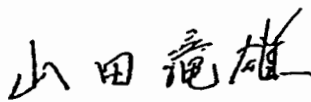

CHAN TONG YVES
Secretary of State
Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries

For the Government of Japan:

MICHIIHIKO KANO
Minister of Agriculture, Forestry and Fisheries
Representative of the Government of Japan

For the Government of the Republic of Indonesia:

SUSWONO
Minister of Agriculture

TAKIO YAMADA
Ambassador of Japan to the Association of Southeast Asian Nations

For the Government of the Lao
People's Democratic Republic:

VILAYVANH PHOMKHE
Minister of Agriculture and Forestry

For the Government of
the Republic of Korea:

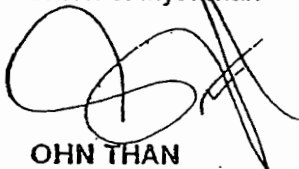
KIM, JONG-JIN
Deputy Minister for Food,
Agriculture, Forestry and Fisheries

For the Government of Malaysia:

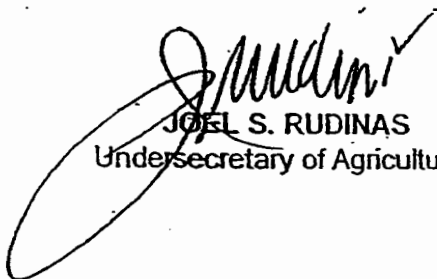
NOH BIN OMAR
Minister of Agriculture and
Agro-Based Industry

For the Government of the Republic
of the Union of Myanmar:

OHN THAN
Deputy Minister of Agriculture and
Irrigation

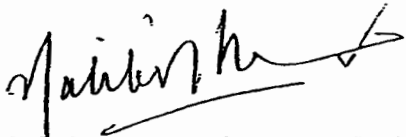
For the Government of the Republic
of the Philippines:

JOEL S. RUDINAS
Undersecretary of Agriculture

For the Government of the Republic
of Singapore:

MOHAMAD MALIKI BIN OSMAN
Senior Parliamentary Secretary for
National Development and Defence

For the Government of the Kingdom
of Thailand:

THEERA WONGSAMUT
Minister of Agriculture and
Cooperatives

For the Government of the Socialist
Republic of Viet Nam:

NGUYEN THI XUAN THU
Vice Minister of Agriculture and
Rural Development

Attachment 1

Earmarked Rice Quantity of Each ASEAN Plus Three Country

At the initial stage of operation, subject to the provisions of Paragraph 3 of Article II of this Agreement, the earmarked quantity of each ASEAN Plus Three Country for the APTERR is as follows:

Brunei Darussalam	:	3,000 MT
Cambodia	:	3,000 MT
Indonesia	:	12,000 MT
Lao PDR	:	3,000 MT
Malaysia	:	6,000 MT
Myanmar	:	14,000 MT
Philippines	:	12,000 MT
Singapore	:	5,000 MT
Thailand	:	15,000 MT
Viet Nam	:	14,000 MT
P.R. China	:	300,000 MT
Japan	:	250,000 MT
Republic of Korea	:	150,000 MT
Total		787,000 MT

Attachment 2

Contribution to the APTERR Fund

Subject to the provisions of Paragraph 3 of Article II of this Agreement, the capital contribution of the ASEAN Plus Three Countries for the Endowment Fund and the annual contribution of the ASEAN Plus Three Countries to the operational cost over the first five years are as follows:

Table 1 Capital Contribution of ASEAN Plus Three Countries for Endowment Fund

Plus Three Countries		(USD)
1	<i>P.R. China</i>	1,000,000
2	<i>Japan</i>	1,000,000
3	<i>Republic of Korea</i>	1,000,000

ASEAN Member States		(USD)
1	<i>Brunei Darussalam</i>	107,500
2	<i>Indonesia</i>	107,500
3	<i>Malaysia</i>	107,500
4	<i>Philippines</i>	107,500
5	<i>Singapore</i>	107,500
6	<i>Thailand</i>	107,500
7	<i>Viet Nam</i>	107,500
8	<i>Cambodia</i>	83,000
9	<i>Lao PDR</i>	83,000
10	<i>Myanmar</i>	83,000

Table 2 Annual Contribution of ASEAN Plus Three Countries to the Operational Cost over the First Five Years.

Plus Three Countries		(USD)
1	<i>P.R. China</i>	75,000
2	<i>Japan</i>	75,000
3	<i>Republic of Korea</i>	75,000

ASEAN Member States

(USD)

1	Brunei Darussalam	8,000
2	Indonesia	8,000
3	Malaysia	8,000
4	Philippines	8,000
5	Singapore	8,000
6	Thailand	8,000
7	Vietnam	8,000
8	Cambodia	6,000
9	Lao PDR	6,000
10	Myanmar	6,000

Attachment 3

Terms of Reference (TOR) of APTERR Council

The Council established under Article VII of this Agreement shall have the following functions:

1. To adopt the rules and procedures of the Council and the functions and responsibilities of the Secretariat, including its management, and to decide on their modification, as the Council may deem necessary;
2. To adopt and approve the financial modality and management of the APTERR Fund;
3. To adopt a standard operating procedure (SOP) for the release of emergency rice reserve stocks and replenishment of the earmarked rice in accordance with Article III and Paragraph 3 of Article IV of this Agreement;
4. To approve an annual work plan and a budget plan of the APTERR;
5. To approve an annual report concerning the activities of the APTERR as well as other reports prepared by the Secretariat;
6. To report the APTERR activities, utilisation of the APTERR Fund and the emergency rice reserve stocks to the AMAF Plus Three through their Senior Officials' Meeting (SOM-AMAF Plus Three);
7. To supervise and coordinate the activities of the APTERR carried out by the Secretariat;
8. To settle the dispute referred by any of the APTERR Parties under Paragraph 2 of Article IX of this Agreement;
9. To select and appoint a General Manager from among the nationals of the ASEAN Plus Three Countries, and to prescribe the powers, duties, condition of service and term of the office of the General Manager;

10. To review the total amount of earmarked rice reserve under Paragraph 1 of Article IV of this Agreement;
11. To issue public statements on matters related to the APTERR operations; and
12. To perform such other functions as the Council may deem necessary to effectively implement and carry out the provisions of the APTERR Agreement.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

อารัมภบท

รัฐบาลของประเทศบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปจะเรียกรวมกันว่า “อาเซียน” หรือแต่ละประเทศเรียกว่า “ประเทศสมาชิกอาเซียน”)

และ

รัฐบาลของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งเป็นประเทศคู่เจรจาของอาเซียน (ซึ่งต่อไปจะเรียกรวมกันว่า “กลุ่มประเทศบวกสาม” หรือแต่ละประเทศเรียกว่า “ประเทศบวกสาม”)

ซึ่งต่อไปจะเรียกรวมกันว่า “กลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม” หรือแต่ละประเทศเรียกว่า “ประเทศอาเซียนบวกสาม”

ระลึกถึง ปฏิญญาอาเซียน ๑ และ ๒ ลงนาม ณ เมืองบาหลี ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๔ และ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามลำดับ โดยประเทศสมาชิกอาเซียนให้คำมั่นจะร่วมกันในการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค

ระลึกถึง ความตกลงการสำรองเพื่อความมั่นคงด้านอาหารแห่งภูมิภาคอาเซียน ลงนาม ณ นครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยจัดตั้งการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียน เพื่อตอบสนองความต้องการด้านอาหารในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน

ระลึกถึง ผู้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๒ ณ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศ สปป.ลาว เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ตกลงที่จะดำเนินโครงการนำร่องเพื่อระบบสำรองข้าวฉุกเฉินในเอเชียตะวันออกเฉียง โดยต้องการให้มีการจัดตั้งอย่างรวดเร็ว เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและขจัดความยากจนในภูมิภาค

ระลึกถึงต่อไป โครงการนำร่องเพื่อระบบสำรองข้าวฉุกเฉินในเอเชียตะวันออกเฉียง เริ่มดำเนินงานเมื่อปี ๒๕๔๗ จนถึงปี ๒๕๕๒ ภายใต้ความมุ่งมั่น สนับสนุน และร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม

สำเนาถูกต้อง
ก.จ.

ระลึกถึงต่อไป คำแถลงการณ์ชะอำ หัวหิน ว่าด้วยความร่วมมือในเรื่องความมั่นคงด้านอาหารและการพัฒนาพลังงานชีวภาพในกรอบความร่วมมือของอาเซียนบวกสาม แถลงโดยผู้นำประเทศอาเซียนบวกสามในที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๑๒ ณ อำเภอชะอำและอำเภอหัวหิน ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ระบุ ผู้นำประเทศอาเซียนบวกสามจะแสวงหาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ซึ่งต่อไปจะเรียก แอปเทอร์) โดยจะเรียนรู้จากประสบการณ์การดำเนินงานโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นพื้นฐาน และจะประสานงานอย่างใกล้ชิดกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำนึงถึงความตกลงของแต่ละประเทศอาเซียนบวกสามและความสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

ระลึกถึงต่อไป แถลงข่าวร่วม ซึ่งรับรองโดยที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๙ ณ กรุงบันดาร์เสรี เบกาวัน ประเทศบรูไนดารุสซาลาม เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ระบุถึง การปรับเปลี่ยนโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลไกถาวร ภายใต้ชื่อ “แอปเทอร์” และให้เร่งดำเนินการจัดตั้งแอปเทอร์ทันที หลังจากโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สิ้นสุดลง

ตระหนักถึง ความเสี่ยงที่มีสูงของประเทศในภูมิภาค ต่อการเกิดภัยพิบัติร้ายแรง และความผันผวนในการผลิตอาหารหลักโดยเฉพาะข้าว นำไปสู่ความไร้เสถียรภาพของอุปทานด้านอาหารในภูมิภาค

รับทราบ ถึงเป้าหมายร่วมกันของประเทศอาเซียนบวกสาม ในการสร้างหลักประกันด้านความมั่นคงด้านอาหารให้กับภูมิภาคนี้

มุ่งเน้น ถึงการจัดตั้งการสำรองข้าวของอาเซียนบวกสาม ภายใต้ความเชื่อมั่นร่วมกันของสมาชิกแอปเทอร์ จะส่งเสริมการฟื้นฟูเศรษฐกิจในประเทศและภูมิภาค รวมถึงความเป็นบึกแผ่นของกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม

เน้นย้ำ ถึงความจำเป็นในการร่วมมือด้านนโยบายข้าวของประเทศ ซึ่งคำนึงถึงนโยบายของประเทศอาเซียนบวกสามอื่น โดยต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดเกี่ยวกับสถาบันและรัฐธรรมนูญของประเทศเหล่านั้น

ยืนยัน ความจำเป็นในการดำเนินงานของแอปเทอร์ จะต้องสอดคล้องกับกฎระเบียบสากลระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎระเบียบขององค์การการค้าโลก และองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

ยืนยัน ถึงความจำเป็นของการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพและพร้อมเพรียงกัน ของประเทศอาเซียนบวกสาม โดยมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้กับภูมิภาคนี้

ได้ตกลงกัน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑
คำจำกัดความ

คำจำกัดความต่อไปนี้ จะถูกนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของความตกลงนี้ เว้นแต่จะมีบริบทเป็นอย่างอื่น

(ก) “แอปเทอร์” หมายความว่า “การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม” ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้ข้อ ๓

(ข) “สมาชิกแอปเทอร์” หมายความว่า รัฐบาลของประเทศอาเซียนบวกสาม ที่ความตกลงนี้มีผลบังคับใช้

(ค) “คณะมนตรี” หมายความว่า คณะมนตรีแอปเทอร์ ซึ่งแต่งตั้งขึ้นภายใต้ข้อ ๗

(ง) “ข้าวสำรองในรูปสัญญาเพื่อกรณีฉุกเฉิน” หมายความว่า ปริมาณข้าวที่แน่นอนที่กำหนดขึ้นจากความสมัครใจของประเทศสมาชิก ตามวรรค ๑ ข้อ ๔ เพื่อช่วยเหลือในกรณีภัยพิบัติเหตุฉุกเฉินกับประเทศสมาชิกแอปเทอร์กับประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่า โดยปริมาณข้าวสำรองในรูปสัญญานี้ เป็นส่วนประกอบหนึ่งของแอปเทอร์

(จ) “สถานการณ์ฉุกเฉิน” หมายความว่า สถานะหรือสภาพ ซึ่งประเทศสมาชิกแอปเทอร์ ประสบความลำบากจากภัยพิบัติอย่างรุนแรงโดยไม่คาดคิด จนไม่สามารถรับมือสถานการณ์ด้วยระบบการสำรองข้าวที่มีอยู่ในประเทศ และไม่สามารถจัดหาปริมาณข้าวที่ต้องการจากตลาดค้าข้าวปกติได้

(ฉ) “สำนักเลขานุการ” หมายความว่า สำนักเลขานุการแอปเทอร์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้ข้อ ๘ และ

(ช) “ข้าวสำรองจริงเพื่อกรณีฉุกเฉิน” หมายความว่า ข้าวที่บริจาคให้กับแอปเทอร์ ด้วยความสมัครใจ ซึ่งจะอยู่ในรูปของเงินสดและ/หรือข้าว หรือเป็นการบริจาคให้แอปเทอร์โดยผ่านองค์การระหว่างประเทศต่างๆ เช่น โครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ และ/หรือ องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร ข้าวสำรองจริงเพื่อกรณีฉุกเฉินนี้ จะเป็นสต็อกข้าวที่ใช้เพื่อเตรียมความพร้อมในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินขึ้น และเป็นอีกส่วนประกอบหนึ่งของแอปเทอร์ ข้าวสำรองจริงเพื่อกรณีฉุกเฉินนี้ จะเก็บไว้ที่ประเทศผู้บริจาค ประเทศผู้รับบริจาคและ/หรือประเทศที่สมัครใจจะเก็บข้าวสำรองนี้ไว้

ข้อ ๒
บทบัญญัติทั่วไป

๑. สมาชิกแอปเทอร์ ตกลงว่า ในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร มีความจำเป็นต้องจัดการในหลายด้านให้เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(ก) การเสริมสร้างฐานการผลิตข้าวในประเทศสมาชิกแอปเทอร์

(ข) การป้องกันกาสูญเสียภายหลังการเก็บเกี่ยว

สำเนาถูกต้อง
An. จ.ก.

(ค) การเลือกดำเนินนโยบายข้าวสำรองของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อมีความต้องการใช้ข้าวฉุกเฉิน

(ง) การส่งเสริมเสถียรภาพของราคาข้าว

(จ) การเลือกดำเนินนโยบายและแผนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาด้านการบริโภคและโภชนาการ โดยเฉพาะของกลุ่มเสี่ยงในประเทศสมาชิกแอฟเทออร์แต่ละประเทศ และ

(ฉ) การส่งเสริมโอกาสด้านแรงงานโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทและการเพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรรายย่อย

๒. สาระใดๆ ของความตกลงฉบับนี้ จะไม่มีผลบังคับใช้ หากขัดแย้งต่อสิทธิ และข้อผูกมัดของสมาชิกแอฟเทออร์ ภายใต้สนธิสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศอื่น ทั้งที่มีในปัจจุบันและอนาคต หากเกิดมีข้อขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดในบทบัญญัติของความตกลงนี้ กับบทบัญญัติของสนธิสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง จะใช้ข้อกำหนดของบทบัญญัติในสนธิสัญญา และความตกลงระหว่างประเทศเป็นหลักในการพิจารณาความขัดแย้งนั้น

๓. ความตกลงฉบับนี้ มีผลบังคับใช้กับสมาชิกแอฟเทออร์ โดยต้องสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศสมาชิกแอฟเทออร์ และภายใต้ความเหมาะสมของงบประมาณประจำปีของแต่ละประเทศ

ข้อ ๓

การจัดตั้งแอฟเทออร์

๑. สมาชิกแอฟเทออร์ เห็นชอบว่า

(ก) การจัดตั้งแอฟเทออร์ นั้น เพื่อสอดคล้องกับความต้องการในกรณีเกิดภัยพิบัติฉุกเฉินและบรรลุมัตถุประสงค์ด้านมนุษยธรรม และ

(ข) การดำเนินกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับแอฟเทออร์ จะต้องไม่ทำลายตลาดค้าข้าวปกติระหว่างประเทศ

๒. แอฟเทออร์ ประกอบด้วยข้าวสำรองของภูมิภาค ซึ่งเป็นข้าวสำรองในรูปสัญญา และข้าวสำรองที่มีอยู่จริง และรูปแบบอื่น เช่น สัญญาการซื้อขายล่วงหน้าหรือการบริจาคเป็นเงินหรือข้าว

ข้อ ๔

การดำเนินงาน

๑. สมาชิกแอฟเทออร์จะกำหนดปริมาณข้าวสำรองในรูปสัญญาที่แน่นอนด้วยความสมัครใจของแต่ละประเทศ ตามที่ระบุไว้ในเอกสารแนบ ๑ ของความตกลงนี้ โดยคณะมนตรีจะมีการทบทวนปริมาณข้าวสำรองดังกล่าวเป็นระยะ ตามสถานการณ์ด้านอาหารของภูมิภาคและของโลก

๒. ปริมาณข้าวสำรองในรูปสัญญาของประเทศสมาชิกแอฟเทอร์ จะเป็นข้าวที่รัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน นำมาจากปริมาณข้าวสำรองที่ได้ให้คำมั่นไว้ในการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียน ซึ่งครอบคลุมถึงปริมาณข้าวสำรอง ในรูปสัญญาที่บัญญัติไว้ตามวรรค ๓ ข้อ ๒ ในพิธีสารฉบับที่ ๒ ของการแก้ไขความตกลงการสำรองอาหารเพื่อความ มั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียน

๓. การระบายและเติมเต็มข้าวสำรองในรูปสัญญาของแอฟเทอร์ ต้องดำเนินภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดไว้โดย คณะมนตรี

ข้อ ๕

การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเรื่องข้าว

๑. เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้ข้อ ๔ เกิดประสิทธิภาพ สมาชิกแอฟเทอร์เห็นชอบให้สำนักเลขานุการที่จัดตั้งขึ้น ตามที่อ้างอิงถึงในข้อ ๘ มีหน้าที่จัดทำข้อมูลด้านนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการสำรองข้าว รวมทั้งเรื่องความ มั่นคงด้านอาหาร และข้อมูลอื่นๆ เกี่ยวกับสถานการณ์อุปสงค์และอุปทานของอาหารโดยเฉพาะข้าว โดยสำนัก เลขานุการแอฟเทอร์จะต้องแจ้งข้อมูลเหล่านี้ให้กับสมาชิกแอฟเทอร์ได้ทราบ

๒. หลักการพื้นฐานของข้อมูลที่รวบรวมนั้น จะต้องจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มในอนาคต ที่เป็นจริงและกระชับ พร้อมกับแจ้งให้กับสมาชิกแอฟเทอร์ทราบเป็นระยะๆ

๓. ข่าวสารหรือข้อมูลที่ระบุในข้อนี้ จะเป็นข้อมูลลับ หากมีความจำเป็นหรือมีการขอร้องจากสมาชิกแอฟเทอร์

ข้อ ๖

การจัดตั้งกองทุนแอฟเทอร์

๑. สมาชิกแอฟเทอร์ เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุน ซึ่งบริหารโดยคณะมนตรี ซึ่งแต่งตั้งตามข้อ ๗ เพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานและกิจกรรมของแอฟเทอร์ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ซึ่งต่อไปจะหมายถึง "กองทุนแอฟเทอร์"

๒. สมาชิกแอฟเทอร์ จะสนับสนุนกองทุนแอฟเทอร์ ซึ่งประกอบด้วยเงินกองทุนที่ใช้เฉพาะดอกเบี้ย และเงินทุน ดำเนินการ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของแอฟเทอร์ ตามที่ได้กำหนดไว้ในเอกสารแนบ ๒ ของความตกลงนี้

๓. คณะมนตรี เป็นผู้รับรองและอนุมัติรูปแบบจัดการเงินกองทุน และการบริหารจัดการเงินกองทุน

ข้อ ๗

คณะกรรมการแอปเทอร์

๑. สมาชิกแอปเทอร์ คกลงจัดตั้งคณะกรรมการแอปเทอร์
๒. คณะมนตรี ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกแอปเทอร์ ประเทศละหนึ่งคน โดยมีสำนักเลขานุการแอปเทอร์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักเลขาธิการอาเซียน และสำนักเลขานุการคณะกรรมการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียนนั้น ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการประชุมคณะมนตรี
๓. การตัดสินใจของคณะมนตรี จะยึดตามฉันทามติของสมาชิกคณะมนตรี
๔. คณะมนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของแอปเทอร์ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรี ที่ได้กำหนดไว้ในเอกสารแนบ ๓ ของความตกลงนี้
๕. คณะมนตรีต้องมีการแต่งตั้งประธานร่วม โดยมาจากประเทศสมาชิกแอปเทอร์จากอาเซียนหนึ่งคนและจากประเทศบวกสามหนึ่งคน ซึ่งจะหมุนเวียนทุกปีตามลำดับตัวอักษรของประเทศสมาชิกแอปเทอร์
๖. คณะมนตรี จะมีการประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง สำหรับวันประชุม จะกำหนดโดยประธานร่วม ซึ่งได้มีหารือกับสมาชิกคณะมนตรีแล้ว ทั้งนี้ ประธานร่วมสามารถนัดประชุมรอบพิเศษได้ ในกรณีมีเรื่องเร่งด่วนที่ต้องหาข้อสรุปในทันที
๗. ประเทศสมาชิกแอปเทอร์ จะต้องกำหนดหน่วยงานและผู้ประสานงานของประเทศ เพื่อดำเนินงานนโยบายที่เกี่ยวข้องและนำมติของคณะมนตรีไปดำเนินการ

ข้อ ๘

สำนักเลขานุการแอปเทอร์

๑. สมาชิกแอปเทอร์ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งสำนักเลขานุการแอปเทอร์ เพื่อดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งรับรองจากคณะมนตรี ทั้งนี้ สถานะบุคคลตามกฎหมายของสำนักเลขานุการแอปเทอร์ จะต้องเป็นไปตามกฎหมายของประเทศเจ้าภาพที่สำนักเลขานุการตั้งอยู่ โดยมีผู้จัดการทั่วไปซึ่งแต่งตั้งโดยคณะมนตรีเป็นหัวหน้าสำนักเลขานุการ
๒. สถานที่ตั้งของสำนักเลขานุการ ต้องได้รับการตัดสินใจโดยฉันทามติจากสมาชิกแอปเทอร์

ข้อ ๙
การระงับข้อพิพาท

- ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกแอปเทอร์ สองประเทศ หรือมากกว่า ซึ่งเกิดจากการตีความการประยุกต์ใช้ หรือนำความตกลงไปปฏิบัติ จะต้องหาข้อยุติโดยการปรึกษาหารือระหว่างคู่กรณี ทั้งนี้ แนวทางในการยุติข้อพิพาท อาจเป็นการเจรจา หรือโดยสันติวิธีอื่นๆ ตามที่คู่กรณีเห็นชอบ
- หากคู่กรณีไม่สามารถระงับเหตุข้อพิพาทโดยสันติวิธี ตามระเบียบที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้ได้ สมาชิกแอปเทอร์ สามารถยื่นข้อพิพาทดังกล่าวให้คณะมนตรีพิจารณาได้

ข้อ ๑๐
บทบัญญัติสุดท้าย

- ความตกลงฉบับนี้ ต้องได้รับการลงนาม และให้สัตยาบัน ซึ่งผ่านการยอมรับ หรือการอนุมัติจากประเทศอาเซียน บวกสาม
- สัตยาบันสาร การรับรองหรือการอนุมัติ จะถูกเก็บไว้กับผู้เก็บรักษาสัญญาโดยอ้างอิงจากรรค ๗ ของข้อนี้ และ จะแจ้งให้ทางรัฐบาลที่ลงนามทั้งหมดทราบโดยทันที
- ความตกลงฉบับนี้ จะมีผลบังคับใช้เมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน หลังจากประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อย ๖ ประเทศ และประเทศบวกสามอย่างน้อย ๑ ประเทศ ได้ยื่นสัตยาบันสารที่ได้รับการรับรอง และอนุมัติแล้ว
- สำหรับประเทศอาเซียนบวกสาม ที่ได้ให้สัตยาบัน การรับรอง และการอนุมัติใช้ความตกลงฉบับนี้ หลังจากที่ได้ยื่นสัตยาบัน รับรอง หรือการอนุมัติแล้ว
- สมาชิกแอปเทอร์ ที่ต้องการขอแก้ไขความตกลง สามารถทำได้ทุกเมื่อโดยต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร และส่งมอบให้ทางสำนักเลขานุการแอปเทอร์ และสำนักเลขานุการแอปเทอร์ จะแจ้งให้สมาชิกแอปเทอร์อื่นทราบโดยทันที การแก้ไขที่ได้นำเสนอนั้น จะต้องได้รับการรับรองโดยฉันทามติจากสมาชิกแอปเทอร์ สำหรับข้อแก้ไขที่เป็นข้อผูกมัดเพิ่มเติมกับสมาชิกแอปเทอร์ จะมีผลบังคับใช้เมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน หลังจากสมาชิกแอปเทอร์ทั้งหมดได้ยื่นสัตยาบันสาร รับรอง และอนุมัติ ให้กับผู้เก็บรักษาสัญญาโดยอ้างอิงจากรรค ๗ ในข้อนี้ ส่วนข้อแก้ไขที่ไม่ได้มีข้อผูกมัดเพิ่มเติม จะมีผลใช้บังคับกับสมาชิกแอปเทอร์ นับจากวันที่ข้อแก้ไขนั้น ได้รับการรับรอง
- เอกสารแนบของความตกลงฉบับนี้ จะถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง การปรับปรุงเอกสารแนบของความตกลงนี้ จะต้องได้รับการรับรอง รวมทั้งมีผลบังคับใช้ตามระเบียบที่ได้กำหนดไว้ในวรรค ๕ ของข้อนี้

๗. เลขาธิการอาเซียน จะเป็นผู้เก็บรักษาสัญญาความตกลงฉบับนี้

๘. สมาชิกแอฟเทออร์ มีสิทธิ์ที่จะระงับใช้ความตกลงเป็นการชั่วคราว ไม่ว่าจะเป็นการระงับใช้ความตกลงทั้งฉบับหรือบางมาตรา ด้วยเหตุผลเนื่องมาจากผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งรวมถึงความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และการสาธารณสุขของประเทศ การระงับหรือการยกประเด็นในการระงับใดๆ นั้น จะมีผลบังคับใช้ ๓๐ วันหลังจากสำนักเลขาธิการแอฟเทออร์ได้รับการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

๙. สมาชิกแอฟเทออร์แต่ละประเทศ สามารถถอนตัวจากการเป็นสมาชิกความตกลงฉบับนี้ได้ โดยการแจ้งอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ให้กับผู้เก็บรักษาสัญญาตามที่อ้างอิงจากรรค ๗ ของข้อนี้ การถอนตัว จะมีผลบังคับใช้ หลังจาก ๖ เดือน นับจากวันที่ผู้เก็บรักษาสัญญาได้รับการแจ้งถอนตัวแล้ว และผู้เก็บรักษาสัญญา จะเป็นแจ้งให้แก่สมาชิกแอฟเทออร์ทั้งหมดได้รับทราบถึงการถอนตัวดังกล่าวโดยทันที

๑๐. จะไม่มีการสงวนสิทธิ์ในความตกลงฉบับนี้

๑๑. การเก็บรักษาต้นฉบับของความตกลงฉบับนี้ จะถูกเก็บไว้เป็นเอกสารสำคัญที่ผู้เก็บรักษาสัญญา ตามที่ได้ระบุไว้ในวรรค ๗ ของข้อนี้ โดยที่ผู้เก็บรักษาสัญญา จะส่งมอบฉบับสำเนาความตกลงที่ได้รับการรับรองนี้ ให้กับแต่ละรัฐบาลที่ลงนามความตกลงฉบับนี้

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ภายใต้การลงนามของผู้ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลที่ได้ร่วมลงนามความตกลงฉบับนี้

ทำ ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในวันที่ ๗ ตุลาคม ปีพุทธศักราช สองพันห้าร้อยห้าสิบสี่ เป็นภาษาอังกฤษฉบับเดียว

สำหรับรัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

เปฮิน คาโต๊ะ ยาร์ฮยา

รัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน

จูเปาเจิง

ที่ปรึกษาอาวุโส กระทรวงเกษตร

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

สำหรับรัฐบาลแห่งญี่ปุ่น

จันทงยีฟ

รัฐมนตรีกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง

มิซึอิโกะ คาโนะ

รัฐมนตรีกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง

นายเอกต้อง

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สำหรับผู้แทนของรัฐบาลญี่ปุ่น

ซุสโวโน
รัฐมนตรีกระทรวงเกษตร

ทาคิโอะ ยามาตะ
เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำอาเซียน

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
ลาว

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐเกาหลี

วิไลวันท์ พมเช
รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและป่าไม้

คิม จอง-จิน
รัฐมนตรีช่วยกระทรวงอาหาร เกษตร ป่าไม้และประมง

สำหรับรัฐบาลแห่งมาเลเซีย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

นอร์ บิน โอมาร์
รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

โอบันดาน
รัฐมนตรีช่วยกระทรวงเกษตรและชลประทาน

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์

โจเอล เอส. รุดินาส
ปลัดกระทรวงเกษตร

โมฮามัด มาลิกี บิน ออสมัน
เลขาธิการรัฐมนตรีอาวุโส กระทรวงพัฒนาและ
กลาโหม

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ธีระ วงศ์สมุทร
รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหงียน ถิ ขวน ถิอ
รัฐมนตรีช่วยกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท

สำเนาถูกต้อง
คิม จอง-จิน

ปริมาณข้าวสำรองในรูปสัญญาของอาเซียนบวกสาม

ในช่วงต้นของการดำเนินงาน ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในวรรค ๓ ข้อ ๒ ของความตกลงนี้ ปริมาณข้าวสำรองในรูปสัญญาของอาเซียนบวกสามแต่ละประเทศ มีดังต่อไปนี้

บรูไนดารุสซาลาม	:	๓,๐๐๐	เมตริกตัน
กัมพูชา	:	๓,๐๐๐	เมตริกตัน
อินโดนีเซีย	:	๑๒,๐๐๐	เมตริกตัน
สปป.ลาว	:	๓,๐๐๐	เมตริกตัน
มาเลเซีย	:	๖,๐๐๐	เมตริกตัน
เมียนมาร์	:	๑๔,๐๐๐	เมตริกตัน
ฟิลิปปินส์	:	๑๒,๐๐๐	เมตริกตัน
สิงคโปร์	:	๕,๐๐๐	เมตริกตัน
ไทย	:	๑๕,๐๐๐	เมตริกตัน
เวียดนาม	:	๑๔,๐๐๐	เมตริกตัน
จีน	:	๓๐๐,๐๐๐	เมตริกตัน
ญี่ปุ่น	:	๒๕๐,๐๐๐	เมตริกตัน
สาธารณรัฐเกาหลี	:	๑๕๐,๐๐๐	เมตริกตัน
รวม	:	๗๘๗,๐๐๐	เมตริกตัน

การสนับสนุนกองทุนแอปเทอร์

ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในวรรค ๓ ข้อ ๒ ของความตกลงนี้ เงินสนับสนุนของประเทศอาเซียนบวกสามที่มอบให้กับกองทุนที่ใช้เฉพาะดอกผลและเงินทุนการดำเนินงานเพื่อใช้ในช่อง ๕ ปีแรก มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ เงินสนับสนุนของประเทศอาเซียนบวกสามสำหรับกองทุนที่ใช้เฉพาะดอกผล

ประเทศบวกสาม		(เหรียญสหรัฐ)
๑	จีน	๑,๐๐๐,๐๐๐
๒	ญี่ปุ่น	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓	สาธารณรัฐเกาหลี	๑,๐๐๐,๐๐๐

ประเทศสมาชิกอาเซียน		(เหรียญสหรัฐ)
๑	บรูไนดารุสซาลาม	๑๐๗,๕๐๐
๒	อินโดนีเซีย	๑๐๗,๕๐๐
๓	มาเลเซีย	๑๐๗,๕๐๐
๔	ฟิลิปปินส์	๑๐๗,๕๐๐
๕	สิงคโปร์	๑๐๗,๕๐๐
๖	ไทย	๑๐๗,๕๐๐
๗	เวียดนาม	๑๐๗,๕๐๐
๘	กัมพูชา	๘๓,๐๐๐
๙	สปป.ลาว	๘๓,๐๐๐
๑๐	เมียนมาร์	๘๓,๐๐๐

สำเนาถูกต้อง
๗๖ ๕๖

ตารางที่ ๒ เงินทุนการดำเนินงานในช่วง ๕ ปีแรก

ประเทศบวกสาม		(เหรียญสหรัฐ)
๑	จีน	๗๕,๐๐๐
๒	ญี่ปุ่น	๗๕,๐๐๐
๓	สาธารณรัฐเกาหลี	๗๕,๐๐๐

ประเทศสมาชิกอาเซียน		(เหรียญสหรัฐ)
๑	บรูไนดารุสซาลาม	๘,๐๐๐
๒	อินโดนีเซีย	๘,๐๐๐
๓	มาเลเซีย	๘,๐๐๐
๔	ฟิลิปปินส์	๘,๐๐๐
๕	สิงคโปร์	๘,๐๐๐
๖	ไทย	๘,๐๐๐
๗	เวียดนาม	๘,๐๐๐
๘	กัมพูชา	๖,๐๐๐
๙	สปป.ลาว	๖,๐๐๐
๑๐	เมียนมาร์	๖,๐๐๐

ข้อกำหนดและขอบเขตงานของคณะมนตรีแอปเทอร์

คณะมนตรีแอปเทอร์ ซึ่งแต่งตั้งขึ้นภายใต้ข้อ ๗ ของความตกลงนี้ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. รับรองกฎระเบียบและการดำเนินงานของคณะมนตรี และหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักเลขานุการ รวมถึงการบริหารและตัดสินใจในการปรับแก้ไข ตามที่คณะมนตรีเห็นสมควร
๒. รับรองและอนุมัติรูปแบบทางการเงินและการบริหารจัดการกองทุนแอปเทอร์
๓. รับรองขั้นตอนปฏิบัติงานมาตรฐานของการระบายนและเติมเต็มข้าวสารองฉุกเฉินในรูปสัญญาตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓ และวรรค ๓ ข้อ ๔ ในความตกลงนี้
๔. รับรองแผนการดำเนินงานประจำปีและแผนการเงินของแอปเทอร์
๕. รับรองรายงานประจำปีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของแอปเทอร์และรายงานอื่นๆ ที่จัดเตรียมโดยสำนักเลขานุการ
๖. รายงานกิจกรรมของแอปเทอร์ การใช้เงินกองทุนแอปเทอร์ และสต็อกข้าวสารองฉุกเฉินต่อที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี โดยผ่านที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส
๗. ดูแลและประสานงานการดำเนินกิจกรรมของแอปเทอร์ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักเลขานุการ
๘. แก้ปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้วรรค ๒ ข้อ ๔ ของความตกลงนี้
๙. คัดเลือกและแต่งตั้งผู้จัดการทั่วไปที่มาจากประเทศอาเซียนบวกสาม พร้อมกับกำหนดอำนาจ หน้าที่เงื่อนไขการทำงาน และวาระการดำรงตำแหน่งของผู้จัดการทั่วไป
๑๐. ตรวจสอบปริมาณข้าวสารองในรูปสัญญาภายใต้วรรค ๑ ข้อ ๔ ของความตกลงนี้
๑๑. ออกแถลงการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของแอปเทอร์ และ
๑๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะมนตรีเห็นสมควรในดำเนินงานและทำหน้าที่ตามข้อกำหนดที่ระบุในความตกลงแอปเทอร์

**PROPOSAL FOR THE ESTABLISHMENT OF
THE APTERR SECRETARIAT
IN THAILAND**

AT

**THE PREPARATORY SENIOR OFFICIALS MEETING OF THE 34th MEETING
OF THE ASEAN MINISTERS ON AGRICULTURE AND FORESTRY
(PREPSOM-34th AMAF)**

AND

**THE PREPARATORY SENIOR OFFICIALS MEETINGS OF THE 12th
MEETING OF THE ASEAN MINISTERS ON AGRICULTURE AND
FORESTRY PLUS THREE
(PREPSOM-12th AMAF PLUS THREE)**

PROPOSED BY

**MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES
THE KINGDOM OF THAILAND**

24-28 SEPTEMBER 2012, VIENTIAN, LAO PDR

กรุณาถูกต้อง

EXECUTIVE SUMMARY

Thailand as a lead country since the establishment of the East Asia Emergency Rice Reserve (EAERR) proposes to be a host country for the APTERR Secretariat Office. With our readiness of full-phase operation, international cooperation network, skills of the rice management and position of regional transport hub, Thailand is strongly confident to play a significant role as the host country to support the operation of the APTERR Secretariat. Besides, to become the host country, Thailand will provide an in-kind contribution, such the place for the Secretariat office and human resources to support the APTERR activities. In addition, Thailand commits to grant privileges and facilities in accordance with our national law as appropriate for achievement of the APTERR Secretariat's goals and carrying out its functions and activities.

Thailand, therefore, requests the AMAF+3 to consider and approve the proposal for Thailand to be a host country of the APTERR Secretariat. Afterward, Thailand can immediately pursue the process to acquire a legal personality of the APTERR Secretariat under the law of Thailand and provide privileges and facilities for the APTERR Secretariat and the officials in order to support its activities and programs for strengthening the food security in the region.

6/10/07
ต้อง

PROPOSAL FOR THE ESTABLISHMENT OF THE APTERR SECRETARIAT IN THAILAND

1. Background

Thailand was a lead country of the East Asia Emergency Rice Reserve (EAERR) Pilot Project which was established in 2004 as the approval of the 2nd Meeting of Ministers of Agriculture and Forestry of ASEAN Plus the People's Republic of China, Japan and Republic of Korea (AMAF+3) in October 2002 in Vientiane, Lao PDR. This pilot project aimed to manage and test for various mechanisms to release EAERR stocks for strengthening food security in time of emergency and poverty alleviation as well as stability of rice price in the region.

During the Pilot Project, Thailand incorporating with Japan had strongly supported the operation of the EAERR Management Team (MT). Japanese Government provided financial support whereas Thailand by Office of Agricultural Economics (OAE), Ministry of Agriculture and Cooperatives contributed annual in-kind contribution at least USD 50,000 including cost of office space and the expenses of the local government officers who were appointed to assist and facilitate this project.

In early 2008, global food prices, financial crisis, natural disasters and climate change had brought about adverse impacts on the food security and serious concern on possible socio-economic impacts to the region. Therefore, the 30th ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (AMAF) and the 8th AMAF+3 Meeting held in 2008 in Hanoi, Vietnam endorsed ASEAN Integrated Food Security (AIFS) Policy Framework and Strategic Plan of Action on ASEAN Food Security (SPA-FS) to strike a balance between ensuring long-term food security and improving livelihoods of farmers in the region. Besides, the ASEAN member states emphasized the need to improve the existing mechanism, particularly the EAERR to become a regional instrument to strengthen food security in time of emergency in the region. Thus, the Meeting had also agreed to extend the Pilot Project for one more year until 28 February 2010 to provide ample time for taking necessary preparation to anticipate the possible conversion of EAERR into permanent scheme under the name of ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve (APTERR)

After the termination of the Pilot Project, EAERR was transformed to the preparatory stage of the APTERR since March 1, 2010 in order to finalize necessary arrangement for the APTERR. Thailand as a lead country requested the Asian Development Bank (ADB) to provide a technical support to assist the APTERR amid its preparatory period. At the 10th Meeting of AMAF+3 in October 2010 in Cambodia, the leaders of ASEAN+3 Members Countries urged the AMAF+3 to work towards the realization of APTERR and reiterated the need to strengthen cooperation to enhance food security in the region. One year later, the APTERR Agreement was signed during the 11th AMAF+3 Meeting held in Jakarta, Indonesia.

In line with above, Thailand, who has been actively involving in this project since the beginning, wish to pursue our crucial role on supporting the APTERR

สัญญาถูกต้อง
An ๕๖

accomplish its goals of strengthening the food security in the region. Hence, Thailand has announced our readiness and willingness to host the APTERR Secretariat at the 9th AMAF +3 Meeting in Brunei in 2009, the 10th AMAF +3 meeting in Cambodia in 2010, the 11th AMAF +3 Meeting in Indonesia 2011, the Working Meeting in Singapore and Thailand this year respectively. And recently, Thailand official submitted a proposal to be a host country of the APTERR Secretariat to the Special SOM-11th AMAF+3 in Indonesia in July 2012.

2. Rationale and Justification

2.1 Readiness of full-phase operation: Thailand has been actively participating in the APTERR since it was the Pilot Program of EAERR. With the readiness of physical assets and human resources, Thailand was designated as the lead country for the implementation of the EAERR and has been trusted by the APTERR members to continuously play a significant role to push forward the APTERR to become a permanent scheme. Until now, Thailand has provided a place where has been renovated and furnished to set up the office of the Secretariat and dispatched governmental officers to help coordinating with a local government in order to push the operation of the APTERR during its preparatory stage more effectively and smoothly. Based on these aforementioned contributions, Thailand, therefore, would like to maintain our role by utilizing the existing resources both physical assets and human resources to support the APTERR for transforming to a permanent scheme to meet emergency requirements and achieving humanitarian purpose.

2.2 International cooperation network: As a number of food security related international organizations, such as the United Nations (UN), World Food Programmed (WFP), Food and Agriculture Organization (FAO), ADB, ASEAN Food Security Reserve Board (AFSRB) and ASEAN Food Security Information System (AFSIS), have their offices located in Thailand, it will be advantage for the APTERR to enhance its international cooperation network for supporting its activities in the future.

2.3 Skills of Rice Management: Thailand has experiences on the rice management as it is the largest rice-exporter. Private sector with a high expertise on rice-trading has tightened cooperation with the government to emphasize Thailand's position as a rice hub of the region. Due to this, Thailand has recently gained a support from rice-exporting nations namely Myanmar, Cambodia, Lao PDR and Vietnam to establish the rice-trading centre in Thailand to strengthen a bargaining power in exporting rice to the global market. Based on this above-mention, Thailand can provide our expertise and skill to advocate the operation of the APTERR.

2.4 Regional transport hub: It is located at the center where easy to build connectivity with APTERR members. Thailand is a gateway to Chinese, Indian, and ASEAN markets. In additions, the development of the infrastructure in the country helps facilitate the transportation and logistics system to be more efficiently. This geographical advantage affords the country status as a leading hub for both a regional land and air transportation.

สำนักงาน
Page 4

3. Contribution to the APTERR Secretariat

To be the host country, Thailand will provide an office space and other operational facilities including utility expenses and manpower. Furthermore, Thailand will grant the privileges and facilities as may be necessary to the APTERR Secretariat and its staff for the performance of their duties and functions in order to accomplish the APTERR's goals.

3.1 In-kind Contribution

To support the operation of the APTERR Secretariat, Thailand promises to continue the annual in-kind contribution to the APTERR as follows:

3.1.1 Permanent office: Thailand will allocate nearly 350-square-meter office space at the second floor of the OAE building for the office which has been already renovated and furnished as a permanent office of the APTERR Secretariat. The OAE will bear the annual cost of the utility bill for this office. Consisting of four working rooms for the executives and experts, a work room for staff and a small meeting room, this office will help the APTERR Secretariat facilitate its function successfully. Besides, the location of the office is advantage to support the operation of the APTERR as it is surrounded by the well-known agricultural-related academies, research and development agencies, government agencies and international organization.

3.1.2 Manpower: Thailand will dispatch governmental officers to station at the APTERR Secretariat office. This contribution will help the APTERR Secretariat to coordinate with the host country agencies tightly and operate in accordance with the national law of the country.

3.2 Privileges and Facilities

Thailand will provide privileges and facilities in accordance with our national law as appropriate for achievement of the APTERR's objectives and carrying out its functions and activities. The privileges and facilities will be granted as follows:

3.2.1 income tax exemption for the APTERR Secretariat and its staff at managerial level who are not Thai nationals,

3.2.2 duty exemption on the rice imported by the APTERR Secretariat for the sake of the APTERR operation,

3.2.3 duty exemption on the personal and household effects of the APTERR Secretariat's staff at managerial level who are not Thai nationals and import the aforesaid effects within three (3) months since they first take up their post at the APTERR Secretariat

3.2.4 favorable treatment on the alien registration and residence permit for the staff of the APTERR Secretariat who are not Thai national.

4. Process to acquire legal personality and privileges for APTERR Secretariat

- 4.1 The APTERR Agreement entered into force.
- 4.2 The location of the APTERR Secretariat Office is decided by consensus by the APTERR Parties.
- 4.3 The Host Country Agreement is provided by the host country. For the internal process of Thailand, the Host Country Agreement will be needed to submit to both the cabinet and the parliament for their consideration and approval before signing with the APTERR Parties.
- 4.4 The Act to facilitate the Operation of the APTERR Secretariat is issued by the host country to provide the privileges and facilities following the agreement.
- 4.5 The APTERR Secretariat will be granted the legal personality and privileges under the law of Thailand.

5. Conclusion

In this proposal, Thailand emphasizes our willingness to be the host country for the establishment of the APTERR Secretariat. With APTERR-related experiences and active participation and contributions, Thailand is strongly confident to play a significant role as a host country to support the APTERR for succeeding its objectives to stabilize the food security in the region. Thus, Thailand needs an approval on the proposal. So that, Thailand can pursue on our internal process in accordance with the national law of the country to grant the legal personality and provide privileges and facilities for the APTERR Secretariat and the officials.

6. Recommendation

According to paragraph 1 of the Article VIII in the APTERR Agreement, the APTERR Secretariat shall be conferred with a legal personality as may be required for the exercise of its functions under the national laws of the host country of the Secretariat office. Therefore, **Thailand would like to request the AMAF+3 to consider and approve on this proposal.** Afterward, Thailand can immediately pursue our domestic process to establish the APTERR Secretariat.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)
ข้อเสนอขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉิน
ของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย

เสนอ ณ ที่ประชุมเตรียมการของเจ้าหน้าที่อาวุโส
สำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ ๓๔

และ

ที่ประชุมเตรียมการของเจ้าหน้าที่อาวุโส
สำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้
กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒

เสนอโดย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ราชอาณาจักรไทย

๒๔ - ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สำเนาถูกต้อง
กน ฉน

บทคัดย่อ

ประเทศไทยในฐานะประเทศนำ (Lead country) นับตั้งแต่การจัดตั้งโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออก (East Asia Emergency Rice Reserve: EAERR) ได้เสนอขอเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve Secretariat: APTERR Secretariat) หรือ สำนักเลขานุการแอปเทอร์ ในประเทศไทย ด้วยความพร้อมทั้งในการดำเนินงานอย่างเต็มรูปแบบ การมีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศและมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการข้าว รวมถึงการเป็นศูนย์กลางในการคมนาคมในภูมิภาค ประเทศไทยมั่นใจว่าจะสามารถทำหน้าที่ประเทศเจ้าภาพเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักเลขานุการแอปเทอร์ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้มอบพื้นที่บางส่วนของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นสำนักงานและจัดหาคูคลองเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักเลขานุการแอปเทอร์ อีกทั้ง ประเทศไทยยังจะให้เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็นตามกฎหมายไทยแก่สำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ชาวต่างชาติของแอปเทอร์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ดังนั้น ประเทศไทยจึงขอให้รัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี พิจารณาและอนุมัติข้อเสนอขอเสนอขอของประเทศไทยในการเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักเลขานุการแอปเทอร์ จากนั้น ประเทศไทยจะดำเนินการเพื่อให้สถานะบุคคลตามกฎหมายแก่สำนักเลขานุการแอปเทอร์ตามกฎหมายไทย ซึ่งจะให้เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกแก่สำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ชาวต่างชาติของแอปเทอร์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรในการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคต่อไป

สำเนาถูกต้อง
D. ๑๖

ข้อเสนอขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย

๑. ที่มา

ประเทศไทยเป็นประเทศนำ (Lead country) ในการดำเนินโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียง (East Asia Emergency Rice Reserve: EAERR) ซึ่งตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๗ ตามมติของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (Meeting of Ministers of Agriculture and Forestry of ASEAN Plus the People's Republic of China, Japan and Republic of Korea: AMAF+3) ครั้งที่ ๒ ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เพื่อบริหารจัดการและทดสอบกลไกระบายข้าวสำรองฉุกเฉินของประเทศอาเซียนบวกสามที่มีอยู่ เพื่อเสริมสร้างด้านความมั่นคงทางอาหารในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินทางธรรมชาติและแก้ปัญหาความยากจน รวมถึงสร้างเสถียรภาพของราคาข้าวในภูมิภาค

ในระหว่างการค้าดำเนินโครงการ EAERR ประเทศไทยร่วมกับประเทศญี่ปุ่นได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารโครงการ (EAERR Management Team) โดยประเทศญี่ปุ่นได้ให้การสนับสนุนในด้านการเงิน ขณะที่ประเทศไทย โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบพื้นที่บางส่วนให้ใช้เป็นสำนักงาน พร้อมกับสนับสนุนบุคลากรให้มาปฏิบัติงานในโครงการ ซึ่งคิดเป็นมูลค่าอย่างน้อย ๕๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ

ช่วงต้นปี ๒๕๕๑ ปัญหาวิกฤตราคาอาหารโลก วิกฤตการเงิน ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร และสร้างความกังวลถึงความเป็นไปได้ที่วิกฤตดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค ด้วยเหตุนี้ ที่ประชุม AMAF ครั้งที่ ๓๐ และที่ประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๘ ซึ่งจัดขึ้น ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ได้อนุมัติแผนนโยบายบูรณาการความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน (ASEAN Integrated Food Security Framework: AIFS Framework) และแผนกลยุทธ์ด้านความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน (Strategic plan of Action on Food Security: SPA-FS) เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในระยะยาวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในภูมิภาค นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนยังเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนากรอบในการระบายนที่มีอยู่แล้ว โดยเฉพาะ EAERR ให้เป็นเครื่องมือสำคัญของภูมิภาคในการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นพ้องให้มีการขยายระยะเวลาการนำร่องของโครงการ EAERR ไปอีกหนึ่งปีจนถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เพื่อให้มีเวลาในการเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับเปลี่ยน EAERR ให้เป็นองค์กรถาวรภายใต้ชื่อ องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve: APTERR)

หลังจากที่โครงการนำร่อง EAERR สิ้นสุดลง ก็เข้าสู่ช่วงการเตรียมการ (Preparatory stage) ของ APTERR โดยตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๓ เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาให้ APTERR เป็นองค์กรถาวรอย่างเต็มรูปแบบ โดยประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศนำ ได้ขอให้ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development

สำเนาถูกต้อง
๓๒ ๖๒

Bank: ADB) สนับสนุนด้านเทคนิคในช่วงการเตรียมการของ APTERR จากนั้น ที่ประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๑๐ จัดขึ้นที่ประเทศกัมพูชา ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้แทนจากประเทศอาเซียนบวกสามได้เรียกร้องให้ที่ประชุม AMAF+3 เร่งดำเนินการให้ APTERR กลายเป็นองค์กรถาวรและได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการสร้างความร่วมมือในการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาค หลังจากหนึ่งปี ได้มีการลงนามความตกลง APTERR ขึ้นในระหว่างการประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๑๑ ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

จากข้างต้น ประเทศไทย ซึ่งมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการนับตั้งแต่ช่วงแรก ต้องการที่จะมีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานของ APTERR เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคต่อไป ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้ประกาศความพร้อมและเสนอขอเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักเลขานุการ APTERR ต่อที่ประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๙ - ๑๑ ที่ประเทศบรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา และอินโดนีเซีย ในปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ ตามลำดับ รวมถึงในที่ประชุมคณะกรรมการของ APTERR ที่ประเทศสิงคโปร์ และไทย ในปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ตามลำดับด้วย ล่าสุด ประเทศไทยได้ยื่นข้อเสนออย่างเป็นทางการเพื่อขอเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักเลขานุการ APTERR ต่อที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของการประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๑๑ สมัยพิเศษ (Special SOM-11th AMAF+3) ที่ประเทศอินโดนีเซีย ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ ความพร้อมในการดำเนินงานอย่างเต็มรูปแบบ ประเทศไทยมีบทบาทในการดำเนินงานของ APTERR นับตั้งแต่ที่เป็นโครงการนำร่อง EAERR ด้วยความพร้อมทั้งในด้านสถานที่และทรัพยากรบุคคล ทำให้ประเทศไทยได้รับแต่งตั้งให้เป็นประเทศนำในการดำเนินโครงการ EAERR และได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก APTERR ให้การทำหน้าที่สำคัญเพื่อผลักดัน APTERR ให้เป็นองค์กรถาวร ทั้งนี้ ประเทศไทยได้มอบพื้นที่บางส่วนซึ่งได้ทำการปรับปรุงและตกแต่งเพื่อเป็นสำนักงานของสำนักเลขานุการและส่งข้าราชการมาปฏิบัติงานเพื่อช่วยประสานงานกับหน่วยงานภายในประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ APTERR ในช่วงการเตรียมการให้มีประสิทธิภาพ จาก ที่กล่าวมานี้ ประเทศไทยจึงต้องการที่จะสานต่อบทบาทการมีส่วนร่วมใน APTERR โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว ทั้งในด้านสถานที่และทรัพยากรบุคคล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ APTERR ในการพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรถาวร ซึ่งจะช่วยตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงอาหารในกรณีที่เกิดภัยพิบัติธรรมชาติและช่วยเหลือประชาชนในด้านมนุษยธรรมต่อไป

๒.๒ เครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ การที่สำนักงานขององค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านอาหารจำนวนมากตั้งอยู่ในประเทศไทย เช่น สหประชาชาติ (United Nations: UN) โครงการอาหารโลก (World Food Programme: WFP) องค์กรอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) สำนักเลขานุการคณะกรรมการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Food Security Reserve Board: AFSRB) และสำนักเลขานุการโครงการระบบสารสนเทศเพื่อความมั่นคงด้านอาหารภาคพื้นอาเซียน (ASEAN Food

จำนวนถูกต้อง
๒๒/๑๒

Security Information System: AFSIS) ถือเป็นความได้เปรียบที่จะช่วยให้ APTERR สามารถขยายเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรในอนาคตได้

๒.๓ ทักษะในการบริหารจัดการข้าว ประเทศไทยมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการข้าว เนื่องจากเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่สุดของโลก นอกจากนี้ ภาคเอกชนไทย ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการค้าข้าว ยังได้ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับภาครัฐเพื่อการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าข้าวของภูมิภาค จากความพยายามดังกล่าวนี้ ประเทศไทยได้รับการสนับสนุนจากประเทศผู้ส่งออกข้าวในภูมิภาค ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ กัมพูชา สปป.ลาว และเวียดนาม ให้จัดตั้งศูนย์กลางการค้าข้าวขึ้นที่ประเทศไทย เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในตลาดข้าวโลก ทั้งนี้ ประเทศไทยสามารถนำความเชี่ยวชาญและทักษะในการบริหารจัดการข้าวมาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของ APTERR ได้

๒.๔ ศูนย์กลางการคมนาคมในภูมิภาค: ประเทศไทยตั้งอยู่ศูนย์กลางของภูมิภาคเชื่อมโยงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยตนเอง และเป็นประตูสู่ตลาดจีน อินเดีย และอาเซียน นอกจากนี้ การพัฒนาสาธารณูปโภคของประเทศทำให้การคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากความได้เปรียบด้านสภาพภูมิประเทศนี้ ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมทั้งภาคพื้นดินและอากาศของภูมิภาค

๓. การให้การสนับสนุนแก่สำนักเลขานุการ APTERR ของไทย

ในการเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักเลขานุการ APTERR ประเทศไทยได้จัดเตรียมพื้นที่บางส่วนสำหรับใช้เป็นสำนักงาน พร้อมทั้งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น รวมถึงค่าใช้จ่ายสำหรับสาธารณูปโภคพื้นฐานและกำลังคน อีกทั้ง ประเทศไทยจะให้เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็นตามกฎหมายไทยแก่สำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ชาวต่างชาติของสำนักเลขานุการ APTERR เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ลุล่วงตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

๓.๑ การสนับสนุนด้านสถานที่และทรัพยากรบุคคล

ประเทศไทยให้คำมั่นจะให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องแก่สำนักเลขานุการ APTERR ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ สำนักงานถาวร ประเทศไทยได้มอบพื้นที่ประมาณ ๓๕๐ ตารางเมตร ของชั้น ๒ อาคาร สศก. โดยได้ทำการปรับปรุงและตกแต่งให้มีความเหมาะสมสามารถเป็นสำนักงานถาวรของสำนักเลขานุการ APTERR อีกทั้ง สศก. เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับสาธารณูปโภคพื้นฐานของสำนักงานในแต่ละปี โดยสำนักงานดังกล่าวนี้ประกอบด้วยห้องทำงานของผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๔ ห้อง ห้องทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ และห้องประชุมขนาดเล็ก นอกจากนี้ ที่ตั้งของสำนักงานยังสนับสนุนการดำเนินงานของ APTERR เนื่องจากล้อมรอบด้วยหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานราชการ และองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรอีกด้วย

สำเนาถูกต้อง
ก.จ. ๑๓

๓.๑.๒ กำลังคน ประเทศไทยจะส่งข้าราชการมาปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักเลขานุการ APTERR โดยการสนับสนุนด้านทรัพยากรบุคคลนี้ จะช่วยให้สำนักเลขานุการ APTERR สามารถประสานงานกับหน่วยงานของไทยได้อย่างราบรื่นและสอดคล้องกับกฎหมายไทย

๓.๒ เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวก

ประเทศไทยจะให้เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็นตามกฎหมายไทยแก่สำนักเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ชาวต่างชาติของ APTERR เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกที่จะมอบให้ มีดังนี้

๓.๒.๑ การยกเว้นภาษีเงินได้แก่สำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยของ APTERR

๓.๒.๒ การยกเว้นภาษีศุลกากรสำหรับการนำเข้าข้าว อันเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ APTERR

๓.๒.๓ การยกเว้นศุลกากรในการนำเข้าของใช้ส่วนตัวและของใช้ในครัวเรือนของเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารของสำนักเลขานุการ APTERR ที่มีได้มีสัญชาติไทย และได้นำเข้าของใช้ดังกล่าวเข้ามาภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่ได้เข้ารับตำแหน่ง ณ สำนักเลขานุการ APTERR

๓.๒.๔ การอำนวยความสะดวกในการตรวจคนเข้าเมืองและการขอมิถินที่อยู่ในไทยสำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขานุการ APTERR ที่มีได้มีสัญชาติไทย

๔. กระบวนการให้สถานะบุคคลตามกฎหมายและเอกสิทธิ์ รวมถึงการอำนวยความสะดวกแก่สำนักเลขานุการ APTERR

๔.๑ ความตกลง APTERR มีผลบังคับใช้

๔.๒ ที่ตั้งของสำนักเลขานุการ APTERR ได้รับการเห็นชอบโดยฉันทมติจากประเทศสมาชิก APTERR

๔.๓ ความตกลงประเทศเจ้าภาพ (Host Country Agreement) จัดทำโดยประเทศเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักเลขานุการ APTERR ในกรณีของไทย ความตกลงประเทศเจ้าภาพจะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อพิจารณาและอนุมัติก่อนที่จะมีการลงนามร่วมกับประเทศสมาชิก APTERR

๔.๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ APTERR จัดทำขึ้นโดยประเทศเจ้าภาพเพื่อให้เอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกแก่สำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ APTERR

๔.๕ สำนักเลขานุการ APTERR ได้รับสถานะบุคคลตามกฎหมาย และสำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ชาวต่างชาติของ APTERR ได้รับเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกตามกฎหมายไทย

สำเนาถูกต้อง
๒๑/๓

๕. สรุป

ประเทศไทยขอถึงความปรารถนาในการเป็นประเทศเจ้าภาพเพื่อตั้งสำนักเลขานุการ APTERR ด้วยประสบการณ์และการเข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงการสนับสนุน APTERR มาตั้งแต่ต้น ประเทศไทยมั่นใจว่าจะสามารถดำรงบทบาทในฐานะประเทศเจ้าภาพ เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ APTERR ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างเสถียรภาพความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคได้ ทั้งนี้ ประเทศไทยจำเป็นต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ในข้อเสนอดังกล่าวนี้อาจจะสามารถนำไปดำเนินการภายใต้กฎหมายไทยเพื่อให้สถานะบุคคลตามกฎหมายและมอบเอกสิทธิ์รวมถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่สำนักเลขานุการและเจ้าหน้าที่ APTERR ต่อไป

๖. ข้อเสนอแนะ

ย่อหน้า ๑ ข้อ ๘ ของความตกลง APTERR ระบุ สถานะบุคคลตามกฎหมายของสำนักเลขานุการ APTERR จะต้องเป็นไปตามกฎหมายของประเทศเจ้าภาพที่สำนักเลขานุการตั้งอยู่ ดังนั้น ประเทศไทยจึงขอให้ที่ประชุม AMAF+3 พิจารณาและอนุมัติข้อเสนอจัดตั้งสำนักเลขานุการ APTERR ในประเทศไทย จากนั้น ประเทศไทยจะสามารถดำเนินการภายในเพื่อการจัดตั้งสำนักเลขานุการ APTERR ภายใต้กฎหมายไทยต่อไป

สำเนาถูกต้อง
An ๑๖

THE TWELFTH MEETING OF
THE ASEAN MINISTERS ON AGRICULTURE AND FORESTRY
AND THE MINISTERS OF AGRICULTURE OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA,
JAPAN AND THE REPUBLIC OF KOREA
(12th AMAF Plus Three)
28 SEPTEMBER 2012, VIENTIANE

JOINT PRESS STATEMENT

1. We, the ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry and the Ministers of Agriculture of the People's Republic of China, Japan and the Republic of Korea held our Twelfth Meeting in Vientiane on 28 September 2012, under the chairmanship of H.E. Mr. Vilayvanh Phomkhe, Minister of Agriculture and Forestry, Lao PDR.
2. We reaffirmed our strong support in advancing the AMAF Plus Three cooperation in food, agriculture, and forestry sectors, which corresponds to the Second Joint Statement on East Asia Cooperation and the ASEAN Plus Three Cooperation Work Plan (2007-2017). Complementing this decision, we supported and welcomed the development of the ASEAN Plus Three Cooperation Strategy (APTCS) Framework consisting of six (6) Strategic Areas, namely, Strengthening Food Security, Biomass Energy Development, Sustainable Forest Management, Climate Change Mitigation and Adaptation, Animal Health and Disease Control and Cross-Cutting Issues.
3. We noted with satisfaction the progress made in the implementation of cooperation projects under the APTCS Framework, particularly on capacity building in agriculture production; post-harvest handling, training and extension, research and development in the areas of crops, livestock, fisheries, and forestry.
4. Following the signing of the APTERR Agreement during the 11th Meeting of the AMAF Plus Three held on 7 October 2011 in Jakarta, We welcomed the entry-into-force of the Agreement on 12 July 2012. In response to acute food emergency, We commended initiatives taken by the ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve (APTERR) in releasing stockpile rice in Thailand, Lao PDR and Indonesia in 2011-2012. We welcome Thailand's offer to host the APTERR Secretariat subject to the completion of domestic process and urged the APTERR Council to finalise necessary arrangement for the full operationalization of APTERR.
5. We acknowledged successful implementation of the ASEAN Food Security Information System (AFSIS) Project with achievements made on establishment of food security information network system, including website and databases, Early Warning Information, Agricultural Commodity Outlook Reports as well as supporting human resources development activities. We reiterated our support to transform the Project into the ASEAN Plus Three Food Security Information System as a self-sustained mechanism while noting an independent study will be undertaken to facilitate the finalization of Terms of Reference and the Rules of Procedure of the new AFSIS. We also support the AFSIS Workplan for 2013-2015.

สำเนาถูกต้อง
ก. ๖๗

6. Guided by the Cha-am Hua Hin Statement on ASEAN Plus Three Cooperation on Food Security and Bioenergy Development adopted by the ASEAN Plus Three Leaders in 2009, We noted progress of cooperation activities in promoting biomass energy towards agriculture and rural development. We recognized the importance of and supported the planned collaboration between the agriculture and energy sector to ensure synergy of efforts in sustainable bioenergy development and achieving food security.

7. We agreed to meet again for the 13th AMAF Plus Three Meeting in Malaysia in 2013.

8. The Ministers from other ASEAN Member States, the People's Republic of China, Japan and the Republic of Korea expressed their sincere appreciation to the Government and People of Lao PDR for the warm hospitality and excellent arrangements made for the 12th AMAF Plus Three Meeting.

LIST OF MINISTERS

H.E. Pehin Dato Yahya, Minister of Industry and Primary Resources, Brunei Darussalam

H.E. Prof. Dr. Chan Sarun, Minister of Agriculture, Forestry and Fisheries, Cambodia

H.E. Dr. Suswono, Minister of Agriculture, Indonesia

H.E. Mr. Vilayvanh Phomkhe, Minister of Agriculture and Forestry, Lao PDR

H.E. Dato' Mohd Hashim bin Abdullah, Secretary General, Ministry of Agriculture and Agro-Based Industry, representing Minister of Agriculture and Agro-Based Industry, Malaysia

H.E. Mr. Ohn Than, Deputy Minister of Agriculture and Irrigation, Myanmar

H.E. Mr. Joel S. Rudinas, Under Secretary of Agriculture, Department of Agriculture, Philippines

H.E. Dr. Mohamad Maliki Bin Osman, Senior Parliamentary Secretary, Ministry of National Development and Ministry of Defence, Singapore

H.E. Mr. Theera Wongsamut, Minister of Agriculture and Cooperatives, Thailand

H.E. Dr. Bui Ba Bong, Vice Minister of Agriculture and Rural Development, Viet Nam

H.E. Mr. Niu Dun, Vice Minister of Agriculture, Ministry of Agriculture, People's Republic of China

H.E. Mr. Tsukasa Iwamoto, Senior Vice Minister, Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries, Japan

H.E. Mr. Sang-Kil Lee, Vice Minister, Ministry of Food, Agriculture, Forestry and Fisheries, Republic of Korea

H.E. Mr. Lim Hong Hin, Deputy Secretary-General of ASEAN for ASEAN Economic Community

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้
กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี
ครั้งที่ ๑๒
(12th AMAF Plus Three)
๒๘ กันยายน ๒๕๕๕, กรุงเทพมหานคร

แถลงข่าวร่วม

๑. เรา, รัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี จัดการประชุมครั้งที่ ๑๒ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมี ฌีอาวาลัยวันท์ พมเซ (Vilayvanh Phomkhe) รัฐมนตรีเกษตรและป่าไม้ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประธาน
๒. เรายืนยันการสนับสนุนความก้าวหน้าของความร่วมมือประเทศอาเซียนบวกสามด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ ซึ่งสอดคล้องกับแถลงการณ์ร่วมครั้งที่ ๒ ตามแผนการดำเนินงานในกรอบความร่วมมือเอเชียตะวันออกและอาเซียนบวกสาม (ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๖๐) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือดังกล่าว เราสนับสนุนและยินดีกับพัฒนาการของกรอบกลยุทธ์ของความร่วมมืออาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Cooperation Strategy: APTCS) อันประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ ได้แก่ การเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร การพัฒนาพลังงานชีวมวล การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ยั่งยืน การบรรเทาสภาวะโลกร้อนและการปรับตัว การสุขภาพสัตว์และควบคุมโรคสัตว์และประเด็นที่มีความคาบเกี่ยวกัน (Cross-Cutting Issues)
๓. เราตระหนักถึงความพึงพอใจกับความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามความร่วมมือภายใต้กรอบกลยุทธ์ของความร่วมมืออาเซียนบวกสาม โดยเฉพาะการส่งเสริมศักยภาพการผลิตทางการเกษตร การควบคุมการเก็บเกี่ยว การอบรมและการถ่ายทอดองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนาพืช ปศุสัตว์ ประมง และป่าไม้
๔. หลังจากมีการลงนามความตกลงองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve (APTERR) Agreement เรียกโดยย่อว่า ความตกลงแอปเทอร์) ในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๑ ณ กรุงจาการ์ตา เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรายินดีที่ความตกลงดังกล่าวมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อแก้ปัญหาภาวะฉุกเฉินด้านอาหาร เราชื่นชมการเริ่มต้นดำเนินการของแอปเทอร์ ในการระดมข้าวสำรองไปช่วยเหลือประเทศไทย สปป.ลาว และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในปี ๒๕๕๕

สำเนาถูกต้อง
กน ฉ น

เรายินดีกับข้อเสนอของประเทศไทยในการเป็นประเทศเจ้าภาพเพื่อจัดตั้งสำนักเลขานุการแอปเทอร์ โดยประเทศไทยจะต้องเร่งดำเนินการกระบวนการภายในให้แล้วเสร็จ และเร่งรัดให้คณะมนตรีแอปเทอร์ดำเนินกิจกรรมที่จำเป็นเพื่อให้แอปเทอร์สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

๕. เรารับทราบถึงการดำเนินงานของโครงการระบบสารสนเทศเพื่อความมั่นคงด้านอาหารแห่งภูมิภาคพื้นเอเชีย (ASEAN Food Security Information System: AFSIS) ที่ประสบความสำเร็จในการจัดตั้งระบบข้อมูลความมั่นคงด้านอาหาร รวมถึง เว็บไซต์และฐานข้อมูล ข้อมูลเดือนกึ่งด้านการเกษตร รายงานประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตร พร้อมทั้งกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เราเน้นย้ำการสนับสนุนที่จะปรับเปลี่ยนโครงการไปสู่การจัดตั้งระบบข้อมูลความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคอาเซียนบวกสามอย่างเป็นทางการจัดตั้งระบบสารสนเทศเพื่อความมั่นคงด้านอาหารแห่งภูมิภาคอาเซียนบวกสาม ทั้งนี้ เราสนับสนุนแผนการดำเนินงานของการจัดตั้งระบบสารสนเทศเพื่อความมั่นคงด้านอาหารแห่งภูมิภาคอาเซียนบวกสาม ในปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

๖. ตามคำแถลงชะอำ หัวหิน ในความร่วมมือด้านความมั่นคงด้านอาหารและการพัฒนาพลังงานชีวมวล ซึ่งได้รับการรับรองจากผู้นำกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสามในปี ๒๕๕๖ เรารับรู้ถึงความก้าวหน้าในการส่งเสริมพลังงานชีวมวลซึ่งมีผลต่อการเกษตรและการพัฒนาชนบท เรายังระลึกถึงความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือของภาคการเกษตรและพลังงานเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการพัฒนาพลังงานชีวภาพที่ยั่งยืนและสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

๗. เราตกลงที่จะจัดประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลีครั้งที่ ๑๓ ณ ประเทศมาเลเซีย ในปี ๒๕๕๖

๘. รัฐมนตรีจากประเทศสมาชิกอาเซียน สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี แสดงความขอบคุณต่อรัฐบาลสปป.ลาว สำหรับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและการดำเนินการจัดประชุมรัฐมนตรีด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ที่ตีเยียม

รายชื่อรัฐมนตรี

เปฮิน ดาโต๊ะ ยาห์ยา (H.E. Pehin Dato Yahya) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรขั้นพื้นฐาน, บรูไนดารุสซาลาม

ศ.ดร. จัน สารัน (H.E. Prof. Dr. Chan Sarun) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง, ราชอาณาจักร
กัมพูชา

ดร.ซุสโวโน (H.E. Dr.Suswono) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร, สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

วิลาวันท์ พมเช (H.E. Mr. Vilayvanh Phomkhe) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและป่าไม้, สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ดาโต๊ะ โมฮามัด ฮัสซิม บิน อับดุลลาห์ (H.E. Dato' Mohd Hashim bin Abdullah) เลขาธิการ กระทรวง
เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ผู้แทนกระทรวงเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร มาเลเซีย

อห์น ดาน (H.E. Mr. Ohn Than) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและ-ชลประทาน, สาธารณรัฐแห่งสหภาพ
เมียนมาร์

โจเอล เอส. รูดินาส (H.E. Mr. Joel S. Rudinas) รองปลัดกระทรวงเกษตร, สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ดร.โมฮามัด มาลิกี บิน ออสมัน (H.E. Dr.Mohamad Maliki Bin Osman) เลขาธิการรัฐมนตรีอาวุโส กระทรวง
การพัฒนาและกลาโหม, สาธารณรัฐสิงคโปร์

ธีระ วงศ์สมุทร (H.E. Mr.Theera Wongsamut) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ราชอาณาจักรไทย

ดร. บุย บ้า บง (H.E. Dr. Bui Ba Bong) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร, สาธารณสังคมนิยมเวียดนาม

หนิวตุ้น (H.E. Mr.Niu Dun) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร, สาธารณรัฐประชาชนจีน

สึกะสะ อิวะโมโตะ (H.E. Mr.Tsukasa Iwamoto) รัฐมนตรีช่วยอาวุโสกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง, ญี่ปุ่น

ซัง-กิล ลี (H.E. Mr.Sang-Kil Lee) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอาหาร เกษตร ป่าไม้และประมง, สาธารณรัฐ
เกาหลี

ลิมฮงฮิน (H.E. Mr.Lim Hong Hin) รองเลขาธิการอาเซียน ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ
องค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉิน
ของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ
องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เลขที่..... 4450
วันที่.....
ปี..... 1546

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๒๑๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๘) พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม และข้อเสนอของประเทศไทยในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย ประกอบกับมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความตกลงในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา ลงมติให้เสนอความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม และข้อเสนอของประเทศไทยในการขอจัดตั้งสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทย ประกอบกับมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๒ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอความตกลงดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๕๑๓/๕๗ วันที่ ก / พ.ค. ๕๙
เวลา..... ๑๕.๕๗ ส่ง..... พ.ร.บ.
สำนักเลขาธิการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (wa607/0/ส/วติ)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่..... ๑๓๒ / ๒๕๕๙

วันที่..... ๓ / พ.ค. ๒๕๕๙

เวลา..... ๑๖.๐๕

สำนักเลขาธิการประชุม

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๕๓๘/๒๕๕๙

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉิน
ของอาเซียนบวกสาม

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve Agreement) เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อจัดตั้งองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve : APTERR) และมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry Plus Three : AMAF+3) ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เห็นชอบให้จัดตั้ง สำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทยตามข้อเสนอของประเทศไทย โดยมุ่งประสงค์เพื่อสำรองข้าวไว้สำหรับความจำเป็นในกรณีเกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านมนุษยธรรม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคตามกรอบอาเซียนบวกสาม และความตกลงดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้สำนักเลขานุการเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และให้สำนักเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย ได้รับเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกในการเข้ามาปฏิบัติงาน ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสำนัก
เลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของ
สำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
ซึ่งรัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามไว้เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
“สำนักเลขานุการ” หมายความว่า สำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉิน
ของอาเซียนบวกสามที่จัดตั้งขึ้นตามความตกลง

มาตรา ๔ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยของสำนักเลขานุการให้บรรลุ
ตามความมุ่งประสงค์ ให้สำนักเลขานุการเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิสำเนาในประเทศไทย

มาตรา ๕ ให้สำนักเลขานุการได้รับการยกเว้น ดังต่อไปนี้
(๑) ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้จากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของ
สำนักเลขานุการตามความตกลง ทั้งนี้ ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด
(๒) อากาศตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับข้าวที่นำเข้าเพื่อประโยชน์
ในการดำเนินงานตามความตกลง

มาตรา ๖ ให้ผู้จัดการทั่วไปและรองผู้จัดการทั่วไปของสำนักเลขานุการ ได้รับการยกเว้น
ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเฉพาะในส่วนที่ได้รับจากสำนักเลขานุการ ทั้งนี้ ตามที่
ประมวลรัษฎากรกำหนด

(๒) อากาศตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรในการนำเข้าของใช้ส่วนตัวและ
ของใช้ในบ้านเรือน ภายในสามเดือนหลังจากเข้ารับตำแหน่งครั้งแรกในสำนักเลขานุการ
บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

มาตรา ๗ ให้ผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่อื่น
ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักเลขานุการ ได้รับการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติ
ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ
องค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการ
องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve Agreement) เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อจัดตั้งองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve : APTERR) และมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry Plus Three : AMAF+3) ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เห็นชอบให้จัดตั้งสำนักเลขาธิการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสามในประเทศไทยตามข้อเสนอของประเทศไทย โดยมุ่งประสงค์เพื่อสำรองข้าวไว้สำหรับความจำเป็นในกรณีเกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน และเพื่อบรรลุนิติบุคคล ด้านมนุษยธรรม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคตามกรอบอาเซียนบวกสาม และความตกลงดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้สำนักเลขาธิการเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และให้สำนักเลขาธิการและเจ้าหน้าที่ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย ได้รับเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวกในการเข้ามาปฏิบัติงานในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้สำนักเลขาธิการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้สำนักเลขาธิการและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับเอกสิทธิ์และการอำนวยความสะดวก ตามที่กำหนดในความตกลงการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม ประกอบกับ มติที่ประชุม AMAF+3 ครั้งที่ ๑๒ ที่เห็นชอบตามข้อเสนอของประเทศไทย ดังนี้

(๑) กำหนดให้สำนักเลขาธิการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ รายได้จากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสำนักเลขาธิการตามความตกลง ทั้งนี้ ตามที่ประมวล รัชฎาธิกกำหนด และได้รับการยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับข้าว ที่นำเข้าเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามความตกลง (ร่างมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้ผู้จัดการทั่วไปและรองผู้จัดการทั่วไปได้รับการยกเว้นภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาเฉพาะในส่วนที่ได้รับจากสำนักเลขาธิการ ทั้งนี้ ตามที่ประมวลรัชฎาธิกกำหนด

(๖)

และได้รับการยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรในการนำเข้าของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านเรือน ภายในสามเดือนหลังจากเข้ารับตำแหน่งครั้งแรก โดยการยกเว้นดังกล่าว ไม่ใช่บังคับกับบุคคลผู้มีสัญชาติไทย (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้ผู้จัดการทั่วไป รองผู้จัดการทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักเลขานุการ ได้รับการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว (ร่างมาตรา ๗)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)